

Mistä tulee luopua?

Eteläsavolaisten viljelijöiden ja viranomaisten esittämät Byrokratian purku – kehittämissuositukset.

Etelä-Savon maaseutu ICT -hanke, kooste työpajojen aineistoista 25.4.2016.

Sisällysluettelo

1. Johdanto ja tiivistelmä	1
2. Viljelijöiden ja viranomaisten esittämät kehittämiskohteet	3
2.1 Lakien valmistelutyö ja tiedottaminen	4
2.2 Toimivat ohjelmat ja tiedonhallintajärjestelmät	5
2.3 EU-tuet ja valvonta	6
2.4 Valvontojen seuraamukset	8
2.5 Päällekkäisten kirjaamisten/ilmoitusten vähentäminen	9
2.6 Päällekkäisten tarkastusten vähentäminen ja tarkastustyön kehittäminen	10
2.7 Viranomaistyön kehittäminen	11
3. Hyvä ja toimiva byrokratia viljelijätöryhmien mielestä	12
4. Selvityksen työskentelytavat ja menetelmät	13
4.1 Aikataulu ja työpajoihin osallistuneet	13
4.2 Työpajojen sisältö ja menetelmät	15
Liitteet	
Liite 1. Matriisi kotieläintilan valvonnoista ja kirjaamisvaatimuksista	16
Liite 2. Maatalousryttäjien työterveyshuollon työolosuhdeselvityslomake	18
Liite 3. Lomituksen työolosuhdeselvityslomake	24
Liite 4. Palotarkastuspöytäkirja	28
Liite 5. Elintarvikkeiden alkutuotantopaikkojen valvonnassa käytettävä havaintolomake	29
Liite 6. Maidontuotantotilan hygieniatarkastuspöytäkirja	32
Liite 7. Alkutuotannon valvonnan tarkastuskertomus	33
Liite 8. Täydentävien ehtojen valvontapöytäkirja 2015, elintarvikkeet, eläintaudeista ilmoittaminen ja eläinten hyvinvointi	35
Liite 9. Vierasainevalvonnan pöytäkirja	44
Liite 10. Eläinten hyvinvointikorvauksen valvontapöytäkirja	45
Liite 11. Naseva-terveydenhuoltokäynnin pöytäkirja	63

1.

Johdanto ja tiivistelmä

Etelä-Savon alueen maatalouden byrokratian purkamisen selvitystyö lähti liikkeelle Etelä-Savon maitoryhmän aloitteesta syksyllä 2015. Tämä eri maatalouden sidosryhmien edustajista koostuva ryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Ryhmän toiminnan tarkoituksena on ylläpitää eteläsavolaisten maidontuotannon toimijoiden – viljelijöistä viranomaisiin – keskinäistä yhteydenpitoa ja kehittää alueen maidontuotannon tulevaisuutta.

Maatalouteen liittyvän byrokratian määrä (EU:n säädökset ja kansalliset) on lisääntynyt vuosi vuodelta koko 20-vuotisen EU-kauden aikana. Etenkin kansallisen lainsäädännön määrän kasvu on ollut mittava. Tuottajat alkavat näentymään näiden viranomaisvaatimusten alle, joille ei tunnu näkyvän loppua. Tämä omalta osaltaan ajaa koko Suomen maataloustuotannon ahtaalle ja kiihdyttää tuotannosta luopumista. Liiallinen ja turha byrokratia lisää tuotannon kustannuksia ja heikentää tätä kautta maatalouden kannattavuutta.

Pääministeri Juha Sipilä antoi eduskunnan täysistunnossa 24.6.2015 hallitusohjelmaan liittyvän ilmoituksen normien purkamisesta. Elinkeinoelämän kilpailukyvyyn, yritystoiminnan edellytysten, kestävä kasvun ja työllisyyden parantamiseksi sääntelyä on purettava, hallinnollista taakkaa kevennettävä ja byrokratiata poistettava. Hallitusohjelman mukainen normien ja byrokratian purku tukee tätä selvitystyötä ja siinä esiin tulleita byrokratian yhtenäistämistoimia. Maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston ja Elintarvikkeviraston toimesta on jo esitetty purkutoimenpiteinä joidenkin lakien ja säädösten lakkauttamista tai muuttamista. Konkreettisia kehittämissuhteita on kirjattu ylös; osa on jo toteutettu tai ne ovat tulossa toteutukseen. Erilaisia toimenpidesuosituksia on tehty MTK:n ja muiden tahojen ja työryhmien toimesta useampaan otteeseen. Myös eräissä maaseuturahaston hankkeissa on osaltaan tartuttu byrokratian purkamiseen.

Selvityksen päätarkoituksena on tuoda viljelijätöypajoissa esille eteläsavolaisten tuottajien ehdotuksia kansalliseen lainsäädäntöön liittyvän byrokratian ja etenkin päällekkäisen valvonnan ja kirjaamisen vähentämiseksi. Raportissa on esitetty näiden viljelijä- ja viranomaistyöpajojen esitykset maatalouteen liittyvän byrokratian purkamiseen ja viranomaistoiminnan kehittämiseen.

Byrokratiaselvityksen yhteydessä pidetyissä useissa viljelijöiden ja viranomaisten työpajoissa keskusteltiin laajasti maatalouden byrokratiasta kokonaisuutena ja eri viranomaistahojen vaatimuksista tuottajia kohtaan. Byrokratiiaan liittyviä ongelmakohtia ja niihin liittyviä kehittämissuhteita löytyi paljon. Turhaan eivät viljelijät ole tuskailleet konttoritöiden sekä valvonnan lisääntymistä tiloilla ja tukiasioiden hoitoon liittyviä jatkuvia hankaluuksia.

Suomessa on EU-lainsäädäntöä tiukempi kansallinen lainsäädäntö. Vertailua on vaikea tehdä eri EU-maiden kesken, koska Suomessa on eniten tukijärjestelmämalleja. Suomen kansallista lainsäädäntöä on helpotettava ja purettava. Järjestelmien hallinta on mahdotonta monimutkaisuudesta ja päällekkäisyydestä johtuen. Toimimme samoilla

globaaleilla markkinoilla, jolloin kansallisista erityisvaatimuksista ei saada vastaavaa taloudellista hyötyä. Suomessa on monta valvovaa tahoa, joiden toiminta ei ole yhteydessä toisiinsa.

Tukijärjestelmän läpinäkyvyydestä ja oikeudenmukaisuudesta tulee jatkossakin pitää kiinni, mutta se ei saa johtaa hallitsemattomaan säädösviidakkoon ja viljelijöiden kannalta kohtuuttomaan byrokraatiaan. Tukijärjestelmän sujuva toiminta edellyttää viljelijöiden ja viranomaisten keskinäisen luottamuksen lisäämistä.

Tässä selvityksessä maatalouden byrokratialla tarkoitetaan maatalouden tukijärjestelmästä tiloilla aiheutuvia ilmoitus-, seuranta-, valvonta- ja arkistointitehtäviä. Osa näistä tehtävistä on perusteltua ja tilan toiminnan kannalta järkeväksi nähtävää, mutta osa on päällekkäistä ja osa tehtävien työläyden huomioon ottaen vaikutuksiltaan vähämerkityksellistä ja turhauttavaa.

Selvityksen työryhmissä käydyin laajan keskustelun pohjalta raporttiin on koottu yhteensä 32 tiloilla ongelmalliseksi koettua byrokratian ilmentymää, joihin kuhunkin on esitetty useita korjaus- ja kehittämisehdotuksia. Tarkastelun kohteena ovat säädösvalmistelu, tietojärjestelmät, tukivalvonta ja valvonnan seuraamukset, päällekkäiset kirjaamiset ja tarkastukset sekä viranomaistyön kehittämistarpeet. Keskeisinä byrokratian purkukohteina on nostettu esille muiden muassa tukivalvonnat ja kohtuuttoman ankariksi muodostuvat sanktiot, EU:n säädöksiä tiukemmat kansalliset vaatimukset, eläinyksikköjen määrän seurannat sekä hyvän tuotantotavan valvontaan liittyvät täydentävät ehdot. Myös maatalouden toimijoiden vastuut tukijärjestelmään, tuotantoon ja hankintoihin liittyvissä prosesseissa puhuttivat selvityksen työryhmiin osallistuneita – viljelijä ei voi aina olla maksumiehenä.

Maatalouden byrokratian purku- selvitys on laadittu Etelä-Savon maaseutu ICT-hankkeen yhteydessä, joka on maaseutuohjelmasta rahoitettu EU:n osarahoitteinen hanke. Hankkeen toteuttajat ovat Etelä-Savon Koulutus Oy ja ProAgria Etelä-Savo ry. Byrokratian purku-selvityksen laadintaan ja työryhmiin on osallistunut laaja joukko eteläsavolaisia viljelijöitä ja viranomaisia. Selvityksen laadintaa on ohjannut maidontuottaja Anne Nykäsen johdolla toiminut ohjausryhmä. Hankkeen toteuttajatahot kiittävät kaikkia selvityksen toteuttamiseen osallistuneita. Raportti julkaistaan sähköisenä www.maaseutukuriiri.fi-sivuilla, joka on Etelä-Savon maaseudun kehittämisohjelman tiedotushankkeen sivusto. Raportin paperiversiota on saatavilla Etelä-Savon ProAgriasta ja ELY-keskuksesta.

Maatalouden byrokratian purku – kehittämisehdotukset sisältävä raportti luovutetaan selvityksen päätösseminaarissa 25.4.2016 maa- ja metsätalousministeri *Kimmo Tiilikaiselle*.

2.

Viljelijöiden ja viranomaisten esittämät kehittämiskohteet

Seuraavassa on esitetty listaus ensisijaisista maatalouden byrokratian poistoon liittyvistä kehittämiskohteista (taulukko). Tämän lisäksi raportissa on esitetty lukuisia muita viljelijöiden ongelmallisiksi kokemia byrokratian kohteita ja kehittämisehdotuksia.

ENSISIJAISET KEHITTÄMISKOHTEET

Ensimmäinen tarkastus/valvontakäynti tulee olla ns. neuvonnallinen käynti ja kaikissa viljelijätukien valvonnoissa tulee soveltaa ns. varhaisen varoittamisen järjestelmää.

Kaikista valvonnoista/tarkastuksista tulee ilmoittaa vähintään 48 tuntia etukäteen.

Kotieläin- ja peltopuoli tulee erottaa valvonnoissa ja seuraamuksissa toisistaan. Sanktioihin tulee määritellä euromääräinen katto.

Tukien maksuaikataulut pitää olla hyvissä ajoin tiedossa ja niistä tulee pitää kiinni.

Verokirjanpidon tulee riittää tukijärjestelmien valvontaan ja dokumentointiin. Kaikessa muussa dokumentoinnissa yhden vuoden säilytysaika tulee riittää.

EU-lainsäädännön ylittävistä kansallisista vaatimuksista tulee luopua.

Toimivat yhteiset tietojärjestelmät ja niiden luvituksilla olevat käyttöoikeudet viljelijän oikeusturva huomioiden, sähköisten menetelmien yhteiskäytön tehostaminen.

Eläinyksikköjen laskentatapa tulee yhdenmukaistaa.

Tarkastuksissa ja tarkastusasiakirjoissa ei saa olla päällekkäisyyttä. Viranomaisten yhteistyötä tulee lisätä, jotta säädösten tulkinnat ovat yhtenevät.

Vain sellaisista asioista, joilla on jotain todellista merkitystä elintarviketurvallisuuteen, on pidettävä kirjaa. Luottamus viljelijään tulee palauttaa.

Lakien valmisteluun tulee varata enemmän aikaa ja viljelijöiden edustus työryhmiin jo lakien valmisteluvaiheessa.

Täydentävien ehtojen valvontaehdot tulee muuttaa kohtuullisiksi tällä ohjelmakaudella ja uuden ohjelmakauden valmistelussa nykyisen kaltaisesta tukimallista on päästävä eroon.

Maatalouden toimijoiden vastuut pitää selkeyttää oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti. Viljelijä ei voi olla aina maksumies.

Digitalisaation hyödyntäminen maaseudun tietoliikenneinfrastruktuurin suomin edellytyksin.

2.1 Lakien valmistelutyö ja tiedottaminen

Koettu ongelma	Kehittämisehdotus
Maatalouteen liittyvien lakien ja asetusten valmistelu on liian hätäistä ja vieraantunutta käytännöstä.	Lakien valmisteluun tulee käyttää enemmän aikaa. Viljelijöiden pitää päästä lakien valmisteluvaiheessa eri ministeriöiden asettamiin työryhmiin mukaan. Viljelijöitä tulee kuulla lakeja valmisteltaessa.
Suomessa tukijärjestelmä on monimutkainen. Kansallisia tukimalleja ja lainsäädäntöä on liikaa.	Suomalainen maatalouden tukijärjestelmä pitää yksinkertaistaa ja päällekkäistä lainsäädäntöä karsia eikä lisätä vaatimustasoa poistamatta entisiä ehtoja. Yhtenäisyyttä yleiseurooppalaisiin säädöksiin kaivataan, ei kansallisen lainsäädännön lisäämistä. EU-lainsäädännön ylittäviä kansallisia vaatimuksia tulee karsia. Vapaaehtoisista järjestelmistä tulee hankkiutua eroon.
Viljelijöiden tulevan vuoden budjetointi on hankalaa, koska yksikkökohtaisia tukimääriä ja maksupäivämääriä ei tiedetä ollenkaan.	Vuoden 2014 Vipu-ohjelmasta sai edellä mainitut tiedot. Ohjelma pitää saada toimimaan. Tukien maksuaikataulut pitää olla hyvissä ajoin tiedossa ja niistä tulee pitää kiinni.
Viljelijät eivät tiedä mihin sitoutuvat tukihakuvaiheessa. Vaatimukset vaihtuvat kesken ohjelmakauden tai niitä tulee lisätä. Takautuvasti käyttöön otetussa lainsäädännössä viljelijän oikeusturva on uhattuna.	Tukihakuun liittyvä ohjeistus pitää olla valmis ennen tukihakua. Säädosmuutosten tekeminen tulee kuitenkin edelleen sallia. Tukihaku tulee olla auki hyvissä ajoin ennen tukihakemuksen jättöpäivää. On taattava, että Vipu-ohjelma toimii tukihaun avautuessa. Toimiva ja selkeä tiedotusfoorumi, mistä on löydettävissä ajantasaista tietoa jokaiseen säädökseen helposti ja nopeasti. Tukiehtojen informaatio pitää olla helposti ymmärrettävää. Takautuvasti käyttöön otetussa lainsäädännössä uhataan viljelijän oikeusturvaa.
✓ <i>Esimerkiksi ympäristökorvauksen lohkokohdainten toimenpiteiden hakemista on rajattu esim. keräjäkasvien maksimiraja saa olla enää 25 % tukikelpoisesta alasta.</i>	

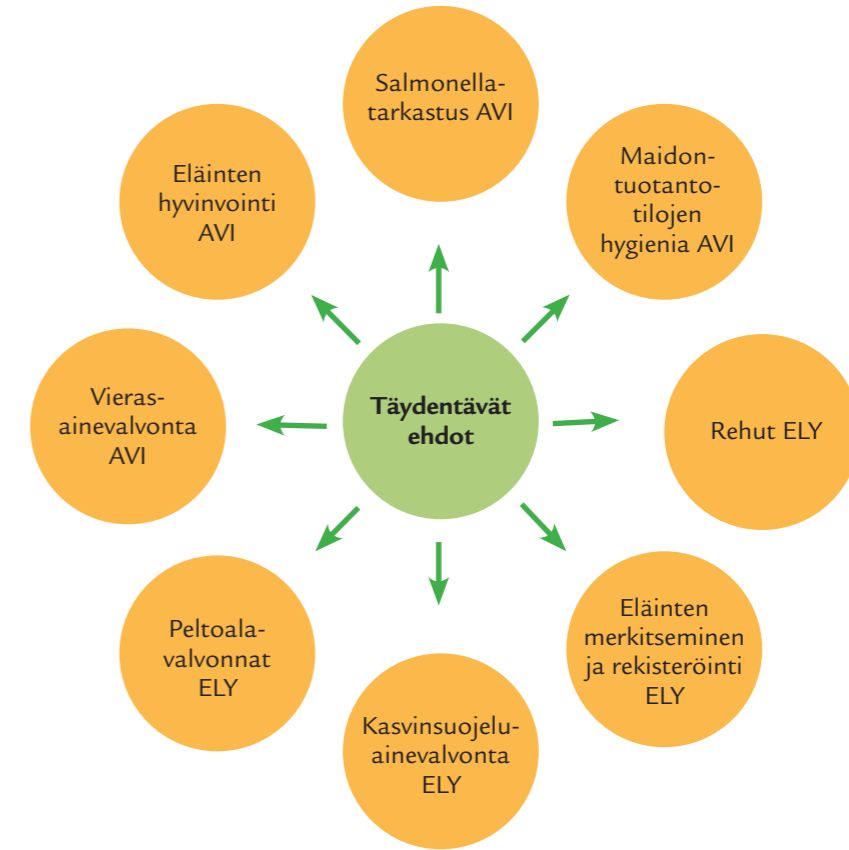

2.2 Toimivat ohjelmat ja tiedonhallintajärjestelmät

Koettu ongelma	Kehittämisehdotus
Maatalousyrittäjien vuosilomahakemuksen kotieläinryhmien laskentatapa poikkeaa muista. Eläinmäärätieto voidaan saada nautojen, lampaiden ja vuohien osalta eläinrekistereistä, joihin lomahallinnolla ei ole käyttöoikeutta. Siipikarjan ja hevosten osalta ei rekisteri ole sama kuin edellä mainituilla eläimillä.	Lomahallinnon tulee saada eläinrekistereihin käyttöoikeus edellisen vuoden keskimääräistä eläinmäärätietoa määrittäessä. Eläinryhmien laskentatapa tulee olla yhdenmukainen. Keskimääräisen eläinryhmämäärän määrittämisessä tulee käyttää eläinrekisteritietoja. Lomahallinnon tulee ottaa käyttöön esitetyt vuosiloma- ja sijaispuhake, johon on kirjattuna eläinrekistereistä saatava edellisen vuoden keskimääräinen eläinmäärä. Lomakkeella tulee olla valmiina listaus tilalla tehtävistä töistä edellisen vuoden tietojen perusteella ja muutokset tarvitsee tehdä vain muuttuneilta osin.
Tilalla ja tilan ulkopuolella olevilla toimijoilla on käytössä paljon tiedonhallintajärjestelmiä, rekistereitä ja ohjelmia, jotka eivät ole yhteydessä keskenään.	Eläinrekisteriin ilmoitetut tiedot tulee olla kaikkien niitä tarvitsevien käytössä omilla käyttöoikeuksillaan. Tietojärjestelmiä on paljon tiloilla, joista tiedot löytyvät valmiina. Näitä pitää pystyä hyödyntämään ja yhteen sovittamaan nykyistä tehokkaammin. Valvontaja tekeillä viranomaisilla tulee olla käytössään yhteinen tietojärjestelmä tilan perustiedoista omilla käyttöoikeuksillaan viljelijöiden oikeusturva huomioituna. Viranomaistahojen välistä tehtävien jakoa pitää selkeyttää organisaatioiden välillä, jolloin päällekkäisyydet vähenevät. Päällekkäisyysesimerkkejä tietojärjestelmistä ovat mm. Mavin ja Eviran ohjelmat, jotka eivät keskustele keskenään. Maatalousalaan liittyvien tiedonhallintajärjestelmien ja ohjelmiston keskinäistä yhteistyötä on lisättävä esimerkiksi navetan tietojärjestelmistä tiedot viralliseen eläinrekisteriin ja viljely- ja talouspuolen ohjelmista Vipu-ohjelmaan. Viranomaisten omien tiedonhallintajärjestelmien tulee toimia moitteettomasti.
Mavin tukien maksatukset ovat viivästyneet ja muuttuneet.	Mavin käytössä olevat tukien käsittely- ja maksatusohjelmat on saatava toimiviksi. Tukien maksatusten aikatauluista tiedottaminen tulee tehdä huomattavasti aikaisemmin.
Investointitukihakujärjestelmä (Hyrrä) ei toiminut vuoden 2015 puolella kunnolla ja aiheutti viivästymisiä investointien aloituksissa.	Hyrrä-ohjelmiston pitää olla toimiva ja investointitukipäätösten tulee tulla nopeammin.
Eri rekisterit ovat päällekkäisiä, ristiriitaisia ja tarpeettomia. Järjestelmien ylläpito on turha kustannus.	Kaikki ristiriitaiset ja jonnin joutavat rekisterit tulee poistaa harhaanjohtavina ja turhina kustannuserinä.

2.3 EU-tuet ja valvonta

Koettu ongelma	Kehittämisehdotus
Sanktion pelko on viljelijällä jatkuvasti läsnä.	<p><i>Kaikkien viljelijätukien valvonnoissa tulee</i> soveltaa vastaavanlaista varhaisen varoituksen järjestelmää, joka on käytössä täydentävien ehtojen valvonnessa (EU N:O 1306/2013, 99 (2) artikla). Tällöin viljelijälle annetaan mahdollisuus korjata virhe tai puute määräajassa eikä tästä aiheudu seuraamuksia, mikäli viljelijä korjaa puutteen.</p> <p>Ensimmäinen tarkastus/valvontakäynti tulee olla neuvonnallinen käynti.</p> <p>Kotieläin- ja peltopuoli tulee erottaa valvonnoissa ja seuraamuksissa toisistaan ja sanktioihin tulee määritellä euromääräinen katto.</p> <p>Kaikista valvonnoista/tarkastuksista tulee ilmoittaa vähintään 48 tuntia etukäteen viljelijälle.</p>
Peltoviljelyyn liittyvät päivämäärärajotukset ovat liian tiukkoja. Niihin joudutaan tekemään poikkeuksia esim. ilmasto-olosuhteiden vuoksi.	<p>Viljelijälle pitää antaa harkintavaltaa peltotöiden ajoittamiseen ja toteuttamiseen viljelyolosuhteet huomioon ottaen. Lietelannan levittäminen sulaan maahan tulee mahdollistaa 15.12. saakka. Keväällä viljelytoimenpiteet tulee voida tehdä Suomessa vallitsevien alueellisten viljelyolosuhteiden mukaan ja sallia muutokset 30.6. jälkeenkin.</p> <p>Valvonnan tulee kohdistua enemmän paikkakunnan hyvän viljelytavan mukaiseen viljelyn toteuttamiseen ja luottamukseen viljelijää kohtaan; ei viljelytoimenpiteiden päivämääriin.</p>
Tukimaksatusten siirtyminen ja muutokset hankaloittavat tilojen toimintaa.	Tukien maksupäivämäärät ja tukitasot tulee olla tiedossa. Tämä mahdollistaa maatilojen taloudellisen toiminnan pitkäjänteisesti.
Tuet eivät kohdennu aktiiviviljelyyn maatalouden rakennekehitystä kannustavasti.	<p>Tuet tulee suunnata aktiiviviljelyä kannustavalle tuotannolle ja tuotantoon sidottu tuki tulee palauttaa, jotta kannustavuus säilyy.</p> <p>Kansallisella lainsäädännöllä tulee ohjata selkeästi tukien painottamista tuottavaan maatalouteen.</p> <p>Sadonkorjuuvelvoite ja ikäraja pitää palauttaa.</p>
Peltopinta-alojen jatkuva muuttuminen tuntuu turhauttavalle ja lisää hallinnon kuluja.	Peltopinta-alojen vakioiminen vähentää turhien tarkastusten ja siitä aiheutuvien kustannusten määrää. Pinta-alat digitoitaisiin uudestaan vain viljelijän ilmoittaessa pinta-alamuutoksesta.
Täydentävät ehdot ovat liian monimutkainen ja vaikea tukimalli.	<p>Kansallisten ehtojen tulkinta on liian tiukka. Täydentävien ehtojen valvontasäädöksiä on muutettava viljelijöille kohtuullisiksi tällä ohjelmakaudella.</p> <p>Tulevan ohjelmakauden valmistelussa nykyisen kaltaisesta täydentävien ehtojen tukimallista tulee päästä eroon.</p>

Koettu ongelma	Kehittämisehdotus
Täydentävien ehtojen seuraamukset ovat kohtuuttomia ja läpileikkaavat suurinta osaa tuista. Tuet, joihin täydentävät ehdot tällä hetkellä liittyvät ovat perustuki, viherryttämistuki, nuoren viljelijän tuki, peltokasvipalkkio, uuhipalkkio, lypsylehmäpalkkio, nautapalkkio, lammas- ja vuohipalkkio, ympäristökorvaus, luonnonmukainen tuotanto, luonnonhaittakorvaus, eläinten hyvinvointikorvaus ja pohjoiset hehtaarituet.	Seuraamus pitää olla suhteessa laiminlyöntiin kohtuullinen, ja eläinpuolelta annettu seuraamus pitää kohdistua vain eläintuikiin samoin kuin viljelytavasta annettu seuraamus kohdistuisi vain peltotukiin.
Täydentävien ehtojen valvonnessa käydään läpi itsestään selviä asioita (tarkastuslomakkeiden sisältö), jotka turhauttavat sekä valvottavaa että valvojaa.	Tarkastuslomakkeita pitää selkeyttää ja keskittyä tilan toiminnan kannalta olennaisten asioiden kirjaamiseen. Valvontatilanteessa tulokset pitää tehdä viljelijän edun mukaisesti.

2.4 Valvontojen seuraamukset

Koettu ongelma	Kehittämisehdotus
Teurastamoiden eläinten hakuviiveet aiheuttavat kohtuuttomia seuraamuksia eläinten pitäjälle, koska navettaan tulee ajoittain ylitäyttöä ja tilan puutetta.	Valvonnan seuraamuksia tulee kohtuullistaa. Jos elintarvikeketju ei toimi, tilan puute asia katsotaan Force Majorin piiriin eikä siitä saa tulla tukiseuraamuksia.
Eläinrekisterin ilmoitus/kirjaamisvirheet aiheuttavat ison sanktion.	<p>Eläinpuolelta annettu seuraamus pitää kohdistua vain eläintukiin samoin kuin viljelytavasta annettu seuraamus kohdistuu vain peltotukiin.</p> <p>Lakia pitää muuttaa, että sanktiot ovat suhteessa rikkeen vakavuuteen. Sanktioita tulee kohtuullistaa. Valvonnoissa tulee ottaa käyttöön neuvonnallinen asenne ja varhaisen varoituksen malli.</p> <p>Sanktioihin tulee määrittää euromääräinen katto.</p> <p>Eläinrekisteri-ilmoitukset tulee tehdä keskimäärin 7 vrk:n aikana.</p> <p>Eläinrekisteriperusteisista tukijärjestelmistä tulee tehdä toimivampia sekä huomioida inhimillisyyden laiminlyöntien seuraamuksissa.</p>

2.5 Päällekkäisten kirjaamisten/ilmoitusten vähentäminen

Koettu ongelma	Kehittämisehdotus
Tilan kirjaamien ja säilyttämien asiakirjojen määrä ja niiden keskinäinen päällekkäisyys on liian suuri. Tilalla kirjaamisvaateet ja asiakirjojen säilyttäminen sekä arkistointijat ovat epäselviä ja ristiriitaisia.	<p>Verokirjanpidon (säilytysaika 7 vuotta) tulee riittää kaikkien tukimuotojen hakijan kirjanpitovaatimukseksi. Osto- ja myynti-kuiteista ja tositteista näkyy mm. rehujen, eläinten lääkkeiden (eläinlääkärin lasku ja selvitys eläinlääkinnästä), desinfointiaineen, vedinkastoaineiden ja biosidien käyttökirjanpitoon vaadittavat asiat. Tilan toiminnan kannalta keskeisimmät omat dokumentit täydentävät tätä kirjanpitoa.</p> <p>Elintarviketeollisuuden suosittelemat vapaaehtoiset järjestelmät eivät saa olla tukien perusta. Vapaaehtoisista järjestelmistä tulee luopua.</p> <p>EU-lainsäädännön vaatimusten noudattaminen tulee riittää ja kohtuullistaa suomalaisen alkutuotantoon.</p> <p>Sähköisen eläinkortin (= naudän siemennys- ja terveystietokortti) käyttöönotto mahdollistaa tietojen siirron suoraan jatkojalostajalle. Eläinlääkärille tulee antaa käyttöoikeus Laskentakeskuksen ylläpitämään eläinrekisteriin, mihin lääkintätiedot tallentuvat. Tällöin on käytössä vain yksi järjestelmä, missä on kaikki eläintä koskevat tiedot.</p> <p>Vain sellaisista asioista, joilla on jotain todellista merkitystä elintarviketurvallisuuteen, on pidettävä kirjaa.</p> <p>Valvonnoissa ja sanktioissa tulee inhimillistaa toimintatapoja. Valvonnoissa tulee olla mahdollisuus tarkastaa jonkin ehdon noudattaminen myös muulla tavoin kuin toimenpiteestä tehdyllä kirjauksella. Viljelijä on toteuttanut tukiehdon, muttei ole kirjannut sitä kirjanpitoon, joten on kohtuutonta, että tästä tulee seuraamuksia. Esimerkkinä IPM (integroitu kasvinsuojelu) -valvonnoissa viljelijä ei ole merkinnyt muistiinpanoihin kasvinsuojelutoimenpiteen syytä.</p> <p>Uusia kirjaamisvelvoitteita ja vaateita ei enää sallita.</p>
Täydentävien ehtojen kirjaamisvelvoitteet ovat liian tarkkoja ja niihin liittyvä tiedottaminen ei aina toimi.	Ei enää uusia kirjaamisvelvoitteita. Dokumentoinnin lähtökohtana tulee olla tilan toimintaa tukeva kirjaaminen. Tiedottamisen tulee olla selkeää. Verokirjanpidon tulee riittää tukijärjestelmien valvontaan.
Teuraaksi ja eloon menevien eläinten poistoilmoituksen moninkertainen kirjaaminen pitää poistaa.	Teuraaksi ja eloon menevien eläinten poistoilmoitukset eläinrekisteriin tulee laittaa välitysauton tehtäväksi. Tällöin vältetään moninkertaisilta kirjaamisilta myyjän ja ostajan välillä. Tilojen välisessä eläinkaupassa nykyinen menettely on toimiva.
Nautojen osalta eläimen tapahtumat tulee ilmoittaa nautarekisteriin 7 vrk kuluessa ja tilalla pidettävään nautaeläinluetteloon 3 vrk kuluessa.	<p>Ilmoitusaika pitää olla molemmissa rekistereissä vaatimuksissa sama keskimäärin 7 vrk.</p> <p>Nautaeläinrekisteri ja nautaeläinluettelo ovat päällekkäisiä järjestelmiä. Nautaeläinluettelosta tulee luopua.</p>

2.6 Päällekkäisten tarkastusten vähentäminen ja tarkastustyön kehittäminen

Koettu ongelma	Kehittämisehdotus
ELY-keskuksen eläinvalvonnoissa tilalla tehdään samalla kertaa useampia valvontoja, jolloin joudutaan kirjaamaan ja tallentamaan yksittäisen eläimen tietoja moneen kertaan eri pöytäkirjoihin ja tietojärjestelmiin. Valvonnoissa joudutaan tekemään paljon päällekkäistä työtä.	<p>Tiloilla tehtävissä eläinvalvonnoissa tulee olla käytössä vain yksi yhteinen tietojärjestelmä, jolla hallinnoidaan kaikki eläintuet ja muut viljelijätuet, eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnat sekä täydentävien ehtojen valvonnat.</p> <p>Valvonnat tehdään pelkästään sähköisiä apuvälineitä käyttäen jolloin tilavalvonnoilla eläinten tiedot ja valvontahavainnot saadaan heti siirrettyä tietojärjestelmiin.</p>
<p>Eläintiloilla valvontapaine on suurempi kuin muilla tiloilla, koska valvontoja tekevät useat eri viranomaiset (AVI, ELY, EVIRA, kunta) ja tukijärjestelmiä on useita.</p> <p>Täydentävien ehtojen valvonnoissa tarkastettaviin asioihin kuuluvat hyvän maatalouden ja ympäristönvaatimukset (esim. lantaan liittyvät asiat), kasvinsuojeluaineiden käyttö, rehut, elintarvikkeiden tuottaminen, eläintaudit, eläinten merkintä ja rekisteröinti sekä eläinten hyvinvointi. Näitä tarkastuksia tekevät sekä ELYn että AVIn viranomaiset. Eläinpalkkioihin ja korvauksiin liittyviä tarkastuksia tekevät ELYn ja Eviran tarkastajat. Eläintiloilla saatetaan tehdä eläinsuojelutarkastuksia valvontalääkärien toimesta sekä maidontuotantotiloilla maitohygieniatarkastuksia valvontaeläinlääkärien tai kunnan eläinlääkärien suorittamana. Jokaiseen valvontaan liittyy omat vaatimukset ja säännöt sekä eri tietojärjestelmät. Kaikki tarkastuskäynnit lisäävät byrokratian kustannuksia ja eläintenpitäjien henkistä taakkaa.</p>	<p>Yksi yhteinen tietojärjestelmä, johon on mahdollisuus päästä erilaisin valtuuksin tallentamaan tietoja viljelijän oikeusturva huomioiduna.</p> <p>Jos tarkastuksissa ei ole huomautettavaa, valvontaväliä tulee pidentää. Esimerkiksi jos hygieniavalvonnassa ei ole huomautettavaa, seuraava tarkastus on vasta viiden tai kymmenen vuoden päästä.</p> <p>Tietoa ja neuvontaa lisätään vaadituista ehdoista ja niiden noudattamisesta sekä valvontavaateista.</p> <p>Viranomaisten tulee mahdollisuuksien mukaan yhdistää tarkastuskäyntejä.</p>
Maatalousyrittäjän työterveyshuollon tilakäynti työterveyshuoltolakiin perustuen ja lomittajien työolosuhdekartoitus sekä riskien arviointi työsuojelun näkökulmasta sisältävät samoja tarkastettavia asioita. Mela koordinoi sekä lomitustoimintaa että työterveyshuoltoa ja ylläpitää tilakäyntirekisteriä.	<p>Työterveyshuollon ja lomituksen työolosuhdekartoitukset voi tehdä samalla tilakäynnillä sama henkilö.</p> <p>Lomitustoimen ja työterveyshuollon rekisterien yhdistäminen vähentää rekisterien päällekkäisyyttä ja hallinnollista taakkaa. Molemmat osapuolet voivat käyttää samaa rekisteriä omilla käyttöoikeuksilla. Rekisteriä päivitetään tilakäynnin yhteydessä.</p> <p>Tulevaisuudessa sotetuotantoalueella tulee olla maatalousalan työterveydenhuollon asiantuntijoita. Tällä varmistetaan maatalousyrittäjien työterveyshuoltoon liittyvä erityisosaaminen ja ammattitaito.</p>
Kaikki maataloustuottajat kärsivät heikosti asiansa hoitavista tiloista tiukentuneina valvontoina.	Riskiperusteinen otanta tulee ottaa käyttöön tarkastustoiminnassa. Valvonta-asetuksen (EY) N:o 882/2004 uudistuksen kautta.

2.7 Viranomaistyön kehittäminen

Koettu ongelma	Kehittämisehdotus
Kohtuuttoman pitkät rakennuslupa- ja ympäristölupaprosessit sekä toisistaan poikkeavat – jopa saman maakunnan sisäiset – tulkinnat.	<p>Viranomaisten lupakäytäntöjen hoitaminen pitää tehdä keskitysti.</p> <p>Rakennuslupapäätökset tulee saada liikkeelle luonnospiirustuksilla.</p> <p>Valitusoikeus pitää tehdä perustelluksi ja maksulliseksi. Valitukset tulee olla henkilöitävissä ja haittakorvausvelvollisuus tulee ottaa käytäntöön tarvittaessa.</p>
Rakennuslainsäädännön muutokset/vaativat ovat maatalouden investoinneille ylivoimaisia. Ne viivästyttävät rakennusprosesseja ja lisäävät rakentamisen kustannuksia.	<p>Maaseuturakentamiselle tulee olla tarkoituksenmukaiset rakentamissäädökset.</p> <p>Maaseuturakentamisen normien tulee olla yhteneviä eri viranomaisten kesken.</p> <p>Rakentamisajankohdan tilavaatimukset tulee ottaa huomioon eläintilojen mitoitusvaatimusten muuttuessa.</p>
✓ <i>Esim. laajarunkoisten navetoiden tarkastukset (yli 15 m leveät) voivat aiheuttaa yli 15 000 euron kustannuksen tilalle. Ko. takautuvassa lainsäädännössä myös viljelijän oikeusturva on uhattuna.</i>	
Ajokorttilainsäädännön tulkinnaissa on aukkoja ja epäselvyyksiä eri viranomaistahojen välillä.	Ajokorttilainsäädäntöön pitää olla yhdenmukaiset tulkinnat viranomaisten kesken.
Työaikalainsäädäntö ei ota huomioon maataloudessa tyypillisesti tapahtuvaa sesonkityötä.	Työaikalainsäädännön haasteita maatalouden sesonkitöissä pitää saada poistettua paikallisen sopimisen avulla. Sesonkiluonteinen työ on otettava huomioon työaikalainsäädännössä.
Eri viranomaistahojen näkemykset eivät aina ole yhteneväiset.	<p>Lisätään yhteistoimintaa, vuorovaikutteista keskustelua viranomaisten välillä.</p> <p>Kaikkien viranomaistahojen tulee siirtyä perinteisestä viranomaisroolista laadukkaaseen asiakaspalveluun, lisäarvon tuottajaksi ja uusien mahdollisuuksien luojaksi.</p>

3.

Hyvä ja toimiva byrokratia viljelijätyöryhmien mielestä

Maataloustuottajien mielestä verottajan neuvovat käytännöt toimivat hyvin, koska palvelu on neuvonnallista, nopeaa ja asiantuntevaa. Toimintamallin benchmarkkaus yleisesti on suotavaa.

Lopputuotteen laatukriteerit tulee täytyä ja sitä voidaan valvoa, mutta tuotantovaiheen valvontaa tulee keventää. Luottamus viljelijään tulee palauttaa.

Eläinrekisterin ylläpito on tilan toiminnan kannalta välttämätön. Jokaisella eläintietoja tarvitsevilla pitää olla käyttöoikeus omilla luvituksillaan eläinrekisteriin.

Luomussa tuotannon läpinäkyvyys edellyttää asioiden kirjaamista ja dokumentointi on tilan toimintaa tukevaa. Jotta valvonta toimii tiloilla hyvin, säädösten tulkinnat on yhtenäistettävä. Vuorovaikutteinen yhteistyö luomun eri asiantuntijoiden kanssa helpottaa myös viljelijää näkemään säädösviidakosta hänelle olennaisimmat vaatimusperiaatteet.

4.

Selvityksen työskentelytavat ja menetelmät

4.1 Aikataulu ja työpajoihin osallistuneet

Selvitys perustuu viljelijöiden ja viranomaisten työpajatyöskentelyyn. Työpajoja oli kolmelta eri tuotantosuunalta: kotieläintuotanto, peltoviljely ja luomu/erikoiskasvituotanto. Jokainen työpaja kokoontui vähintään kolme kertaa aikavälillä 26.11.2015–8.3.2016. Tämän lisäksi pidettiin myös viranomaistahojen työpaja 5.2.2016.

Selvitystyön kulku ja työpajoihin osallistuneet viljelijät ja viranomaiset on esitetty seuraavassa.

Maatalouden byrokrasiaselvitykseen liittyvää Maaseutu ICT:n hankeosiota varten nimitettiin ohjausryhmä, joka valitsi puheenjohtajakseen maidontuottaja *Anne Nykäsen*.

Muut seurantaryhmän jäsenet olivat työpajojen puheenjohtajat luomumaidontuottaja *Anssi Laamanen* ja maidontuottaja *Juha Paajanen*, palvelu- ja kehityspäällikkö *Pekka Häkkinen* ja hankeosion ja seurantaryhmän sihteerinä toiminut maidontuotannon asiantuntija *Mervi Ukkonen* ProAgria Etelä-Savosta, Mikkelin kaupungin maaseutupäällikkö *Kari Mikkonen*, toiminnanjohtaja *Vesa Kallio* MTK Etelä-Savosta sekä yksikön päällikkö *Majja Puurunen*, tarkastaja *Niina Pulkkinen*, maaseututiedottaja *Anu Raatikainen* ja maaseutuasiantuntija *Mikko Ukkonen* Etelä-Savon ELY-keskuksesta.

Työpajoihin osallistuneet

KOTIELÄIN – TYÖPAJA

Nykänen Anne, puheenjohtaja
Häkkinen Pekka
Hämäläinen Sanna
Järvensivu Tiiu
Karhu Sirpa
Marttinen Ilpo
Mikkonen Kari
Nousiainen Jukka
Pulkinen Niina
Solla-Piispanen Pirjo
Ukkonen Mervi

Maidontuottaja, MTK, Mikkeli
Palvelu- ja kehityspäällikkö, ProAgria Etelä-Savo
Maidontuottaja, Savonlinna
Valvontaeläinlääkäri, Itä- ja Pohjois-Suomen AVI
Maidontuottaja, Mikkeli
Maidontuottaja, Mikkeli
Maaseutupäällikkö, Mikkelin maaseututoimi
Pihvilihantuottaja, Savonlinna
Tarkastaja /eläinvalvonta, Etelä-Savon ELY-keskus
Maidontuottaja, Mikkeli
Maidontuotannon asiantuntija, ProAgria Etelä-Savo

LUOMU/ERIKOISKASVI – TYÖPAJA

Laamanen Anssi, puheenjohtaja
Aholainen Esa
Karila Arto
Kervinen Mervi
Kotimäki Juha-Antti
Myllys Mika
Pulkinen Marja
Pulkinen Paavo
Suokas Brita

Luomumaidontuottaja, Juva
Vihannestuottaja, Joroinen
Talouden ja johtamisen erityisasiantuntija, ProAgria Etelä-Savo
Luomumaidontuottaja, Heinävesi
Luomukasvituotannon erityisasiantuntija, ProAgria Etelä-Savo
Luomulihantuottaja, Rantasalmi
Maaseutuasiantuntija/luomutuotanto, ELY-keskus
Luomuvihannestuottaja, Mikkeli
Projektisuunnittelija, Ruralia-instituutti, Valtakunnallinen luomu-
valvontahanke

PELTO – TYÖPAJA

Paajanen Juha, puheenjohtaja
Auvinen Hannu
Karila Arto
Kohvakka Jukka
Kotimäki Juha-Antti

Maidontuottaja, MTK, Savonlinna
EU-avustaja, Sulkava
Talouden ja johtamisen erityisasiantuntija, ProAgria Etelä-Savo
Maaseutuyrittäjä, Mikkeli
Luomukasvituotannon erityisasiantuntija, ProAgria Etelä-Savo

VIRANOMAISKESKUSTELU 5.2.2016

Häkkinen Sari
Järvensivu Tiiu
Karila Arto
Koponen Auli
Kotimäki Juha-Antti
Laamanen Anssi
Nykänen Anne
Paajanen Juha, puheenjohtaja
Pulkinen Arto
Pulkinen Marja
Pulkinen Niina
Puurunen Maija
Tuovinen Teemu
Tuuliainen Ossi
Ukkonen Mervi
Ukkonen Mikko
Vaittinen Ritva

Lomituspalvelupäällikkö, Lomatoimi, Mikkeli
Valvontaeläinlääkäri, Itä- ja Pohjois-Suomen AVI
Talouden ja johtamisen erityisasiantuntija, ProAgria Etelä-Savo
Valvontaeläinlääkäri, Itä- ja Pohjois-Suomen AVI
Luomukasvituotannon erityisasiantuntija, ProAgria Etelä-Savo
Luomumaidontuottaja, Juva
Maidontuottaja, MTK, Mikkeli
Maidontuottaja, MTK, Savonlinna
Maaseutuasiamies, Mikkelin maaseututoimi
Maaseutuasiantuntija/luomutuotanto, ELY-keskus
Tarkastaja /eläinvalvonta, Etelä-Savon ELY-keskus
Yksikön päällikkö, ELY-keskus, maaseutupalvelut
Ympäristönsuojelun asiantuntija, ELY-keskus
Johtava asiantuntija, ELY-keskus, maaseutupalvelut
Maidontuotannon asiantuntija, ProAgria Etelä-Savo
Maaseutuasiantuntija, Etelä-Savon ELY-keskus
Johtava asiantuntija/valvontapäällikkö, ELY-keskus

4.2 Työpajojen sisältö ja menetelmät

Ensimmäisissä viljelijätyöpajoissa selvitettiin, miten viljelijät kokevat byrokratian, millaista heidän päivittäinen byrokraatiaan liittyvä työ on ja missä määrin he kohtaavat ongelmalliseksi muodostuvaa byrokraatiaa tehtävissään. Seuraavissa työpajoissa mietittiin, mitä kehittämisehdotuksia voidaan ongelmakohtiin esittää. Viljelijöiden päivittäiset byrokraatiaan liittyvät työt ja niiden kehittämisehdotukset koottiin matriiseihin. Lisäksi selvitystyötä helpottamaan ja päällekkäisyyksiä osoittamaan kerättiin kotieläintilan valvonnoista matriisi, jossa ilmeni kunkin tarkastuksen sisältö valvontapöytäkirjojen pohjalta laadittuna (liite 1). Jokaisesta työpajasta tehtiin myös mahdollisimman kattavat muistiot.

Liite 1. Matriisi kotieläintilan valvontoja ja kirjaamisvaatimuksista

Vastaava viranomainen	Valvonta/Tarkastus	Tarkastava viranomainen	Valvottava asia	Valvottava asia2	Valvottava asia3	Valvottava asia4	Valvottava asia5	Valvottava asia6	Valvottava asia7	Valvottava asia8	Valvottava asia9	Valvottava asia10	Valvottava asia11	Valvottava asia12	Valvottava asia13	Valvottava asia14
Mavi	Nautaeläinlaidunneiden ja nautojen kansallisen kotieläintilan valvontapäytäkirja (mahdollinen laajentaminen täyd. ehtoihin)	Elyn tarkastaja	Eläinten osto- ja myyntitodistukset	Nautarekisteri, jossa EU-tunnus Rotu Suku Syntymäaika Emän EU-tunnus Synt.tilan tilatunnus Tulopäivä Ed.omistajan tilatunnus Poistopäivä Seuraavan omistajan tiedot	Nautaeläinluettelo, jossa EU-tunnus Rotu Suku Syntymäaika Emän EU-tunnus Synt.tilan tilatunnus Tulopäivä Ed.omistajan tilatunnus Poistopäivä Seuraavan omistajan tiedot	Eläimen läsnäolo pito-paikassa	Eläimen merkitseminen					Nautaeläinrekisteri (sähköinen/paperinen) Kirjanpitoa vaativia ja säilytettäviä asiakirjoja (alkutuotannon toimijan kirjanpitoa vaativat, täydentävät ehdot) Ulkoilu-, jaloittelu- ja laidunneiden päiväkirkat (EHK ja luomuvalvonta) Palo- ja pelastussuunnitelma (palotarkastus) ja varautumissuunnitelma toimintahäiriöiden varalle (EHK) Lomituksen ja maatalousyrittäjän työterveyshuollon työolosuhdekartoitukset				
Evira	Eläinten merkinnän ja rekisteröinnin täydentävien ehtojen valvontapäytäkirja	Elyn tarkastaja	Nautarekisterin tapahtumien ilmoittajat ja viiveet	Eläimen läsnäolo pito-paikassa	Eläimen merkitseminen	Nautarekisteri, jossa EU-tunnus Rotu Suku Syntymäaika Emän EU-tunnus Synt.tilan tilatunnus Tulopäivä Ed.omistajan tilatunnus Poistopäivä Seuraavan omistajan tiedot	Nautaeläinluettelo, jossa EU-tunnus Rotu Suku Syntymäaika Emän EU-tunnus Synt.tilan tilatunnus Tulopäivä Ed.omistajan tilatunnus Poistopäivä Seuraavan omistajan tiedot									
Mavi	Alkuperäisrotuosomuksen valvontapäytäkirja (mahdollinen laajentaminen täyd.ehtoihin)	Elyn tarkastaja	Eläimen rekisteröinti	Eläimen merkitseminen	Eläimen tukiehdot (esim rotu)											
Mavi	Eläinten hyvinvointikorvauksen valvontapäytäkirja (mahd.laajentaminen täydentäviin ehtoihin)	Elyn tarkastaja	Eläimen rekisteröinti, nautaeläinluettelo ja merkitseminen	Nautojen ruokinta ja hoito, yleiset vaatimukset	Olot eläinsuojassa, yleiset vaatimukset	Asiakirjat - ruokintasuunnitelmat väh. 1 kk ikäisistä lähtien - Varautumissuunnitelma toimintahäiriöiden varalle	Vasikoiden pito-olosuhteet		Nautojen pito-olosuhteiden parantaminen	Väh. 6 kk ikäisten nautojen pito-olosuhteiden parantaminen	Väh. 12 kk ikäisten nautojen pito-olosuhteiden parantaminen	Nautojen laidunnus ja jaloittelu - laidunnus- ja jaloittelukirjanpito	Sairas-, hoito- ja poikimarkarsinat, yleiset vaatimukset ja seuraava taso			
Evira	Täydentävien ehtojen havaintopöytäkirja, elintarvikkeet, eläintaudista ilmoittaminen ja eläinten hyvinvointi, YHTEINEN LOMAKE *	Kunnan-/läänin-eläinlääkäri	Tilan tiedot	Hormonikieltodirektiivin säädösten noudattaminen	Eläimistä saatavien elintarvikkeiden tuotantohygienia	TSE-vaatimusten noudattaminen sisämarkkina-kaupassa ja tuonnissa	Eläinten hyvinvointisäädösten noudattaminen (nauat, siat, munivat kanat, lampaat, vuohet, muut tuotantoeläimet)									
Evira	Vierasainevalvonnan täydentävien ehtojen pöytäkirja *	Läinineläinlääkäri/kunnaneläinlääkäri	Eläimen tunnistaminen ja merkintä lääkkehoidon aikana	Läikekirjanpito	Eläinten kasvua ja tuotantoa edistävien lääkaineiden käyttö-kielto	Beeta-agonistien käyttö tuotantoeläimillä	Hevoseläimiä koskevat poikkeukset	Läkkeiden varoakojen noudattaminen	Eläimen teurastus- tai eläimestä saatavien elintarvikkeiden luovutuskielto							
Evira	Maidontuotantotilän hygieniatarkastuspöytäkirja (mahd.laajentaminen täydentäviin ehtoihin) *	Valvontaeläinlääkäri/kunnaneläinlääkäri	Tilan tiedot - alkutuotantopaikan ilmoittaminen	Lypsyilehmien määrä	Maidontuotantorakennus ja lypsy-paikka	Omadvalvontakuvaus ja kirjanpito, yleinen edellytys	Veden laatu ja tutkimukset, yleinen edellytys	Eläimiä koskevat vaatimukset	Maidon jäähditys- ja säilytystilat - kulkuyhteydet - toiminta	Maidon käsittelylaitteet ja -välineet - pesu ja desinfiointi ja testaus	Lypsyn ja maidon käsittelyn hygieniat	Automaattilypsyä koskevat lisävaatimukset	Korjaavat toimenpiteet			
Evira	Eläinten hyvinvoinnin täydentävien ehtojen valvonta *	Valvontaeläinlääkäri/kunnaneläinlääkäri	Yli 6 kk naudat, eläinsuojan lattiaa ja kiviikkien käyttöä koskevat vaatimukset	Yli 6 kk naudat, Eläinsuojan ilmanvaihto	Yli 6 kk naudat, Eläinsuojan valaistus	Yli 6 kk naudat, ruokinnalle asetetut vaatimukset	Yli 6 kk naudat, Veden saannille ja juotolle asetetut vaatimukset	Yli 6 kk naudat, Parallellet asetetut vaatimukset	Yli 6 kk naudat, Eläinten suojaaminen huonoilta sääolosuhteilta	Sairaista ja vahingoittuneista eläimistä huolehtiminen	Vasikoiden pito-paikalla yleiset vaatimukset ja tilavaatimukset	Vasikoiden pito-paikoille asetetut vaatimukset (mm. ilmanvaihtojärjestelmä)	Vasikoiden hyvinvoinnista huolehtiminen (mm. henkilöstön pätevyys ja läikekirjanpito)	Vasikoiden ruokinta ja juotto		
Evira	Rehuyhennöksen täydentävien ehtojen valvonta	Elyn tarkastaja	Tilan tiedot	Rehusäädösten noudattaminen (ei käytetä ruokinnassa eläinvalkuaista)	Rehu- ja elintarvikkeiden hygieniasäädösten noudattaminen - rehu- ja elintarvikkeiden käyttöä koskevat vaatimukset	Rehujen hankinta rehuvalvonnasta (luomuna myydyt tuotteet)	Kasvinsuojeluaine-kirjanpito	Biosidien käyttökirjanpito	Jätteet, vaaralliset aineet, kemikaalit, siemenet ja lääke- ja rehuvalvonnasta käsitellyt aineet							
Evira	Luomuvalvonnan pöytäkirjat (mahd. laajentaminen täydentäviin ehtoihin)	Lomituspalveluohjaaja	Eläinten hoitosuunnitelma	Eläinluettelo	Ed. tarkastuksen jälkeisen hankittu eläimet: vaatimustenmukaisuusvakuutus-	Eläinten myynti, listaus eläimistä (luomuna myydyt tuotteet)	Ruokinta; tuotokirjanpito käytetyistä rehuista, paljonko karkearhonusuus?	Rehujen ostot: vaatimustenmukaisuusvakuutus, asiakirjaseuranta	Kvynnäiset, vitamiinit, säilöntäaineet yms. Tuoteseosteet, luomuun soveltuvuuden merkintä	Käytetyt pesu- ja desinfointiaineet	Läikekirjanpito	Muutoksia rakennuksissa ed. tarkastuksesta, pohjapiirrokset	Ulkoilupäiväkirja	Pohjapiirros rakennuksista	Lannan varastointi	
Evira/Mavi	Luomuvalvonnan pöytäkirjat, kasvi (mahdollinen laajentaminen täydentäviin ehtoihin)	Lomituspalveluohjaaja ja Elyn tarkastaja	Luomusuunnitelma, mahd. viljelykierron ulkopuoliset lohkot	Viljelykiertosuunnitelma	Viljelysuunnitelma	Lohkokortit	Varastokirjanpito: ostot, myynnit, varastot, luovutukset, tase jos tapahtumia enemmän - jos myyty luomuna, dokumentit siitä	Poikkeuslupa-asiakirjat	Siirtymävaiheen lyhennys-asiakirjat	Vakuustodistukset siemenistä, tilauslista / kuitit siemenistä	Kuivurin vuokrasopimukset, alihankintasopimukset					
Mela/kunta	Lomituksen työolosuhdekartoitus	Lomituspalveluohjaaja	Tilan tiedot	Työskenntelytilat - ruokintapöytä- ja käytävä - maitohuone/kaarjakeittiö - rehuvarasto/viinti - parsi - karsinat - ritiläpohjat - jaloittelupiha - muu: robottilyppy	Rakennuksen olosuhteet/rakenteelliset seikat - kulkutiet - käytävät/lynnkset - kaiteet	Työväiheet ja TTS-managerilla työajan laskenta	Fyysiset kuormitustekijät/ergonomia	Fysikaaliset kuormitustekijät	Valaistus	Kemialliset ja biologiset vaarat	Henkiset kuormitustekijät	Työkoneet ja -välineet	Sähköistys/sähkölaitteet/johdot	Pesu- ja läike-aineet/kemialliset aineet	Ohjeet	Muut - ensiapuvälineet - palosammuttimet - käyttöohjeet - varahenkilö
Mela/kunta	Työterveyshuollon työolosuhdekartoitus	Työterveyshoitaja	Työvoima- ja tilatiedot	Tuotanto- ja varastorakennukset sekä materiaalien käsittely	Koneiden aiheuttama melu ja värinä sekä tapaturmavaara	Kasvinviljelytyöt	Kotieläintyöt	Kemialliset aineet	Henkilökohtainen suojautuminen	Tilan ensiapu- ja pelastusvalmius	Henkiset kuormitustekijät	Tilan lapsiturvallisuus				
AVI	Palotarkastuspöytäkirja	Palotarkastaja	Tilan tiedot	Palokunnan operatiivisen toiminnan edellytykset	Palo- ja pelastussuunnitelma	Rakennuksen palo- ja henkilöturvallisuus	Laitteiden asennus- ja tarkastustodistukset	Tuhopolttojen ennaltaehkäisy	Sähköasennusten määräkartoitus/taustatiedot	Vaarallisen kemikaalin vähäinen varastointi ja käyttö						
AVI	Ympäristölupavalvonnan pöytäkirja	Ympäristötarkastaja	Tapauskohtainen pöytäkirja													
Kunta	Naseva terveydenhuollon pöytäkirja (VAPAAEHTOINEN)	Eläinlääkäri	Tilan tiedot	Tuotantotiedot ja toimintatavat - läike- ja poikkeamien kirjaukset	Ruokinta - eläinten ravitsemustilaa - veden saatavuus ja virtauksen riittävyys - maitojuoman määrä ja antotapa	Terveys - yleiskunto ja terveys - eläinryhmä tasaisuus/ryhmittely - karvapeitteiden kunto - utäreterveys - sorkkaterveys - iho- ja nivelvauriot - nupoutus	Olosuhteet - eläinten puhtaustila - ilman laatu ja lämpötila - kokonaistila/eläin - makuutila/eläin - makuualueen mukavuus - poikiminen - liikkumista rajoittavat rakenteet - jaloitus - jaloittelu - laidunnus (lehmät, hiehot yli 6 kk)	Käyttäjyminen - eläinten käyttäjyminen keskenään - eläinten suhde ihmiseen - häiriökäyttäytyminen - eläinten käsittely ja käsittelytilat	Tarttuvien tautien ennaltaehkäisy - viereisille varattu suojavaatus- ja jalkineet - ruokinta- ja rehuhygieniat, kuivitus ja lannan käsittely, rehuvarastojen suojaus ja haettaeläinten torjunta	Tarttuvien tautien esiintyminen - havainnot kliinisistä oireista viimeisen 12 kk aikana	Kansallisen tason jatko-toimenpiteet	Terveydenhuoltosuunnitelma ja keskeisimmät jatkotoimenpiteet	Arvioinnissa käytetyt lähteet			

*) Samalla viranomaislomakkeella

Liite 2. Maatalousyrittäjien työterveyshuollon työolosuhdeselvityslomake

TYÖOLOSELVITYS Maatalousalan työterveyshuolto			
Päivämäärä			
Selvityksen tekijä(t), nimi ja ammatti			
Selvitystapa ☐ Tilakäynti ☐ Työolohaastattelu			
TYÖVOIMA- ja TILATIEDOT			
Yrittäjät, joita selvitys koskee	Nimi / nimet		
	Tilan pää- ja sivutuotantosuunta / eläinmäärä / viljelyala		
Töitä tekevät perheenjäsene-			
Palkatut työntekijät			
Päivittäinen työaika		h / pv	huomioita työajan käytöstä
	Yrittäjä		
	Yrittäjä		
	Perheenjäsen		
	Työntekijä		
Tilan johtaminen / kirjalliset työt	Laatujärjestelmä / kirjanpito / tukien hakeminen / tuotantosuunnitelmat		
Työnjako	Töiden jakautuminen tilalla / töiden ulkoistaminen / ulkopuolisen työvoiman käyttö / lomitus		
Ansio työ tilan ulkopuolella / liitännäiselinkeinot	Kuka tekee / työajan määrä		
Metsätyöt			
Koneiden huolto- ja korjaustyöt			
Rakennus- ja kunnossapitotyöt			

Koneiden aiheuttama melu ja värinä sekä tapaturmanvaara - istuminen - työn tauotus	Ajettavat työkoneet / kuka ajaa / ajomäärä	
	Käsityökalut / kuka käyttää / käyttömäärä	
	Havaintoja koneiden kunnosta, suojauksesta ja kytkentälaitteista	
Tuotanto- ja varastorakennukset sekä materiaalin käsittely	Tilan rakennukset (tuotantorakennukset, konehalli, varastorakennukset, kuivaamo,...)	
	Viljan kuivatus / säilöntä ☐ Kylmäilmakuivuri ☐ Lämminilmakuivuri ☐ Hapetus	
	Heinän kuivatus ☐ Varastokuivuri ☐ Muu, mikä	
	Väkirehun varastointi ☐ Säkki ☐ Siilo ☐ Muu, mikä	
	Säilörehun varastointi ☐ Pyöröpaali (muovissa) ☐ Laakasiilo ☐ Auma ☐ Salvosiilo ☐ Tornisiilo	
	Muut rehut	
	Rehujen siirrot (käsityötä / koneellistettu / automatisoitu)	
	Väkilannoitteiden käsittely ☐ Suursäkeissä ☐ Irtolannoitteena ☐ Säkeissä, yhteensä _____ tonnia / vuosi	
	Kuivikkeet ☐ Puru ☐ Olki ☐ Turve ☐ Muu, mikä	Kuivikkeiden laatu
	Lannankäsittely ☐ Kuivalanta ☐ Lietelanta ☐ Kuivikepohja	Lisätietoa lannankäsittelystä
	Ilmanvaihtotapa kotieläinrakennuksessa ☐ Luonnollinen ☐ Koneellinen ☐ Ilman poisto yläkautta ☐ Ilman poisto alakautta Huomioita ilmanvaihdosta ja olosuhteista sisällä:	Hakelämmitys

KASVINILJELYTYÖT

Yleistä			
Peltojen sijainti, etäisyydet lohkoille			
Työ	Kuka tekee ja kuinka paljon	Työn kuvaus	Kuormittuminen / altistuminen työssä
Maanmuokkaustyöt (äestys, kyntö)			
Kylvö / istutus			
Kasvinsuojelutyöt / peittäminen			
Säilörehun teko ja varastointi			
Viljan puinti, kuivatus ja varastointi			
Perunan / sokerijuurikkaan sadonkorjuutyöt			
Varastointi ja kauppakunnostus			
Marja- ja avomaavihannesten viljelytyöt			

KOTIELÄINTYÖT

Nautakarjan hoitotöiden tekeminen

Navettatyyppi	☐ parsinavetta ☐ pihatto	Havaintoja parsilypsystä tai lypsyasemasta (malli, säädettävä lattia, lypsinten irroitimet, lypsykiskot, ...)	
Työ	Kuka tekee ja kuinka paljon	Työn kuvaus	Kuormittuminen / altistuminen työssä
Säilörehun jako			
Kuivan heinän jako			
Väkirehun jako - lehmät / muu karja - viljan käsittely			
Lannanpoisto - lehmät / muu karja - parsien puhdistus - lantakäytävät			
Kuivittaminen - vasikat			
Lypsy			
Karjan juottaminen - vasikat			
Karjan puhdistus / karvanleikkuu			
Eläinten siirrot sisällä ja ulkona - ikäryhmittely - lastaaminen autoon			
Eläinten hoito, lääkitys - sorkanhoito - nupoutus			
Valvontatyöt / kameravalvonta - poijitukset			
Navetan puhdistus			

KEMIALLISET ALTISTEET

Altistumisen kannalta merkittävien kemikaalien käsittely
 Lisätietoa kemikaalien ominaisuuksista ja terveysriskeistä sekä suojautumisohjeita löydät käyttöturvallisuustiedotteista (KTT).
 Ohje: googleta kemikaalin kauppanimi, jolloin yleensä löydät sen KTT:n (www.google.fi).

Kuka käyttää, kuinka paljon, kuinka usein?

Uudet kemikaalimerkit Vanhat kemikaalimerkit

Kemikaali	Kauppanimike															
Pesuaineet, desinfiointiaineet																
Rehujen säilöntäaineet																
Kasvinsuojeluaineet																
Polttoaineet, öljyt, liuottimet																

Kasvinsuojelutöiden tekeminen Käyttöaika, päivää/vuosi Huomioita käytöstä

Traktoriruiskulla

Reppuruiskulla

Kuivapeittaus

Nestepeittaus

2012

HENKILÖKOHTAINEN SUOJAUTUMINEN

Suojain	Missä töissä on käytössä / kuka käyttää	Missä töissä tarvitaan
Hengityksensuojaimet		
Kuulonsuojaimet		
Suojakäsineet / ihon suojaus		
Turvajalkineet		
Kasvojen- / silmiensuojaimet		
Metsätöiden suojaimet - metsurin suojavarusteet - metsurin taukotakki - EA-välineet ja puhelin		

TILAN ENSIAPU- ja PELASTUSVALMIUS

Ensiapukoulutus - EA-1, hätäensiapu	
Ensiapuvälineet - sijainti ja sisältö	
Ensiapuohjeet	
Pelastussuunnitelma	
Alkusammutuskalusto - sammuttimet, vesiletku	

TILAN LAPSITURVALLISUUS

Huomioita lapsiturvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä

Lisätietoja, suunnatun tai erityisselvityksen tarve

HUOMIOITAVAA

Mikä on yrittäjien itsensä mielestä olennaista työhyvinvoinnin kannalta?

Sattuneet tapaturmat? Työhön liittyvät oireet / sairaudet?

Tilalla vierailevat: meijerin / teurastamon edustaja, eläinlääkäri, maatalousneuvoja, harjoittelija, sukulaiset

Työnantajan velvoitteet: riskinarviointi, perehdytys, työterveyshuollon järjestäminen

Tilan sähköturvallisuus

VOIMAVARATEKIJÄT, harrastukset, lomat, ihmissuhteet

2012

TILAKÄYNTIKERTOMUS		11.07.2008	1(4)
Tilan nimi	Vakuutusnumero		
Lähiosoite	Puhelin		
Postiosoite			
Yrittäjät	Tehäväosuus		
Päätuotantosuunta	Lypsykarja		
Kotieläinten määrä	Lehmiä		
	Nuori karja		
	Juottovasikat		
Tila on työterveyshuollon piirissä	Kyllä		
Tilakäynnin päivämäärä			
Lisätiedot			
TILAN OLOSUHTEET			
ARVIOITAVA KOHDE	KUNNOSSA	KORJATTAVA	LOMITTAJA EI SAA KÄYTTÄÄ
Työskentelytilat			
Ruokintapöytä- ja käytävä	X		
Maitohuone/karjakeittiö	X		
Rehuvarasto/vintti	X		
Parsi	X		
Karsinat	X		
Ritilapohjat	X		
Jaloittelupiha	X		
Muu: robottilypsy	X		
Rakennuksen olosuhteet/rakenteelliset seikat			
Kulkitiet	X		
Käytävät/kynnykset	X		
Kaiteet	X		pihatossa, ulkona ja sisällä

TILAKÄYNTIKERTOMUS		11.07.2008	2(4)
ARVIOITAVA KOHDE	KUNNOSSA	KORJATTAVA	LOMITTAJA EI SAA KÄYTTÄÄ
Työväihe			
Väkirehun käsittely	X		vasikoille ämpärillä, lehmillä kioskit,huomioliista
Lannan käsittely	X		kellokytkimellä, risteyskohta kolalla
Pesut	X		kellotetut pesut robotit ja tankki,puskuritankki
Lypsy ja valmistelu	X		sukka aamu/päivä/ilta, tarv. avustus,lypsylistä
Säilörehun irrotus ja siirto	X		traktorilla paali
Säilörehun jako	X		avantilla
Eläinten kuljetus ja siirto	X		ej yksin
Muu eläinten käsittely	X		lomittaja tarvittaessa
Muu: lannankäsittely ajoittain	X		pikkuvasikoilta kottikärry ja talikko/avantti
Fyysiset kuormitustekijät/ergonomia			
Käsin tehtävien työväiheid raskaus	X		parsien puitsaaminen / purujen kanto
Ylirasittuminen-yksintyöskentely	X		
Työasennot	X		
Työvälineiden, työpisteen mitoitus	X		
Koneiden ja laitteiden käyttö	X		
Fysikaaliset kuormitustekijät			
Meluhaitat	X		avantti, kuulosuojaimet
Kosteushaitat	X		
Kylmyshaitat	X		
Kuumuushaitat	X		
Lämpötilaerot	X		
Valaistus			
Tuotantorakennusten valaistus	X		
Maitohuoneen valaistus	X		
Karjakeittiön valaistus	X		
Rehuvaraston valaistus	X		
Ulkovaistus	X		

TILAKÄYNTIKERTOMUS		11.07.2008	3(4)
ARVIOITAVA KOHDE	KUNNOSSA	KORJATTAVA	LOMITTAJA EI SAA KÄYTTÄÄ
ARVIOITAVA KOHDE	KUNNOSSA	KORJATTAVA	LOMITTAJA EI SAA KÄYTTÄÄ
Kemialliset ja biologiset vaarat			
Vaaralliset kemikaalit	X		AIV 2 hapanjuoma 2-3 pvän välein
Rehupöly	X		
Eläinpöly	X		
Lantakaasut	X		
Bakteerit, virukset, sienet, homeet	X		
Ilmanvaihdon toimivuus	X		
Henkiset kuormitustekijät			
Työn vaatimukset	X		
Työn vastuu	X		
Yksintyöskentely	X		
Työkoneet- ja välineet			
Traktori	X		
Myllyt	X		käynnistys ja sammutus
Lannanpoistolaitteet	X		
Lypsylaitteet	X		
Maidonkäsittelylaitteet	X		
Painepesuri	X		
Karvanleikkukone	X		
Harjat/hangot	X		
Pienkuormain	X		avaniti

TILAKÄYNTIKERTOMUS		11.07.2008	4(4)
ARVIOITAVA KOHDE	KUNNOSSA	KORJATTAVA	LOMITTAJA EI SAA KÄYTTÄÄ
ARVIOITAVA KOHDE	KUNNOSSA	KORJATTAVA	LOMITTAJA EI SAA KÄYTTÄÄ
Sähköstys/sähkölaitteet/-johdot			
Sähkökatkaisijat	X		
Pistorasiat	X		
Sähköjohdot	X		
Sähkölaitteet	X		
Sähkötaulut	X		navetan eteisessä
Sulakkeet	X		automaatti sulakkeet
Vesipumppu/painesäiliö	X		navetan eteisessä, sulkuhanat linjalla
Varavoima	X		lähtee päälle automaattisesti
Ilmanvaihdon säädöt	X		eteisessä ,automaattinen
Pesu- ja lääkeaineet/kemialliset aineet			
Säilytys	X		robottikaapissa, kone ottaa itse
Merkinnät/käsittely	X		
Käyttöturvallisuustiedot	X		
Eläimet			
Eläinten merkitseminen	X		korvanumerot, tietokoneistat
Kirjalliset ruokinta- ja hoito-ohjeet	X		pikkuvasikoille rehuvarastossa
Lypsyjärjestys	X		poikkeamat merkitään tietokoneelle
Vihaiset/vaaralliset eläimet	X		poistetaan
Muut			
Ensiapuvälineet	X		vessan kaapissa
Jauhesammutin	X		konehalli navetan päässä
Käyttöohjeet-toimintaohjeet	X		pelastus suunnitelma
Tärkeät puhelinnumerot	X		Keltainen kansio
Yrittäjän varahenkilö äkillisessä sairastumisessa	X		Keltainen kansio

Liite 4. Palotarkastuspöytäkirja

Etelä-Savon pelastuslaitos
Mikkelin toimialue
Jääkärintie 16
50130 Mikkelä
Puh. 0201 3344 07

PALOTARKASTUSPÖYTÄKIRJA
Annetut määräykset perustuvat pelastuslain 98 §:ään

Päivämäärä / / 20

Tarkastettava	Kunta	Palotarkastuksen laji	
Kiinteistön p		☐ Yleinen Kerran ☒ vuodessa	☐ kolmessa
Omistaja/Ha		☐ 10:ssä vuodessa	
Omistajan/H		☐ Erityinen	
Suojelu vast.		☐ Ylimääräinen	
		☐ Erityiskohde	
Toimenpiteet		Korjausmääräys (ennen korjausmääräyksen antamista kiinteistön omistajaa on kuultava hallintomenettelylain 15 §:n mukaisesti)	
☒ Ei huomautettavaa ☐ Suositus			
<p>1 Palokunnan operatiivisen toiminnan edellytykset OK korj</p> <p>1.1 kohteen saavutettavuus (liikenne- ja pihamaajärjestelyt) ☒ ☐</p> <p>1.1.1 pelastusteiden merkintä ☒ ☐</p> <p>1.2 opasteet kohteeseen (katukilpi, osoiteno, alueen opastetaulu) ☒ ☐</p> <p>1.3 opasteet kohteessa ☐ ☐</p> <p>1.3.1 paloilmoitin ☐ ☐</p> <p>1.3.2 sprinkleri ☐ ☐</p> <p>1.3.3 savunpoisto ☐ ☐</p> <p>1.3.4 vaaratekijät ☐ ☐</p> <p>1.4 kohdekortti ☒ ☐</p> <p>1.5 sammutusveden ja muiden sammutusaineiden saatavuus ☐ ☐</p> <p>1.6 sammutusreittien käytökelpoisuus ☐ ☐</p> <p>1.7 savunpoistojärjestelyt ☐ ☐</p> <p>2 Rakennuksen pelastussuunnitelma</p> <p>2.1 VN:n asetus pelastustoimesta 9-10 §:n mukainen pelastussuunnitelma ☒ ☐</p> <p>3.1 Rakennuksen palo- ja henkilöturvallisuus</p> <p>3.1.1 kohteen huolto ja kunnossapito sekä huoltokirja ☐ ☐</p> <p>3.1.2 kohteen ja tilojen käyttötapa suhteessa rakennuslupaun ☐ ☐</p> <p>3.1.3 palo-osastojen tiiviyys ja palo-ovien toimintakunto ☐ ☐</p> <p>3.1.4 kulkureitit, uloskäytävien ja varateiden kulkukelpoisuus ja niiden opasteet ☐ ☐</p> <p>3.1.5 sisusteet ja pintaverhoukset ☐ ☐</p>	<p>3.2 Seuraavista laitteista ja laitteistoista käydään läpi osin asennus- ja tarkastustodistukset, kunnossapitopäiväkirjat tai muut toimintakunnan toteamiseen liittyvät asiakirjat OK korj</p> <p>3.2.1 merkki- ja turvalat ☐ ☐</p> <p>3.2.2 alkusammutuskalusto ☐ ☐</p> <p>3.2.3 palovaroitimet ☐ ☐</p> <p>3.2.4 automaattiset sammutuslaitteistot ☐ ☐</p> <p>3.2.5 paloilmoitinlaitteistot ☐ ☐</p> <p>3.2.6 savunpoistolaitteistot ☐ ☐</p> <p>3.2.7 tulisijat ja hormit ☐ ☐</p> <p>3.2.8 nuohous ☐ ☐</p> <p>3.2.9 sähkö- ja kaasulaitteet sekä niiden tarkastukset ☐ ☐</p> <p>3.2.10 öljysäiliöiden tarkastukset ☐ ☐</p> <p>3.2.11 väestönsuoja varusteineen ☐ ☐</p> <p>3.2.12 pelastustoimen laitteiden kunnossapito-ohjelmat ☐ ☐</p> <p>4 Tuhopolttojen ennalta ehkäiseminen ja vahinkojen rajoittaminen</p> <p>4.1 kulunvalvonta ☐ ☐</p> <p>4.2 tavaroiden ja jätteiden varastointi ☐ ☐</p> <p>4.3 ullakot, kellarit ja porrashuoneet ☐ ☐</p> <p>4.4 valaistus ☐ ☐</p> <p>5 Sähköasennusten määräaikaistarkistus tehty ☐ ☐</p> <p>6 Vaarallisen kemikaalin vähäinen varastointi ja käyttö ☐ ☐</p> <p>6.1 Kemikaali-ilmoitus ☐ ☐</p>		
<p>Kohteen omistajan kuuleminen ☒ ei huomautettavaa ☐ selitys:</p> <p>Kohteen edustajan allekirjoitus: / / 20</p> <p>Pelastuslain 38 §:n mukaan jos palotarkastuksessa tai muutoin havaittu puutteellisuus tai virheellinen menettely aiheuttaa välittömän onnettomuusvaaran, on pelastusviranomaisella oikeus heti keskeyttää toiminta ja määrätä onnettomuuden ehkäisemiseksi välttämättömistä toimenpiteistä. Määräystä on heti noudatettava.</p> <p>Toimenpiteet on suoritettava / / 20 mennessä</p> <p>Palotarkastuksen toimittaja ja puhelinnumero Jälkik tarkastus on suoritettu (päivämäärä ja allekirjoitus)</p> <p>VALITUSOSIOTUS Muutosta tähän päätökseen voidaan hakea Kuopion hallinto-oikeudesta kirjallisella valituksella, joka valittajan itsensä tai hänen valtuuttamansa asiamiehen on annettava taikka lähetin välityksellä tai postitse toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään 30 päivän aikana tämän päätöksen tiedoksi saamisesta.</p>			

Liite 5. Elintarvikkeiden alkutuotantopaikkojen valvonnassa käytettävä havaintolomake

ELINTARVIKKEIDEN ALKUTUOTANTOPAIKKOJEN VALVONNASSA KÄYTETTÄVÄ TARKASTUSHAVAINLOMAKE

TE -merkintä tarkoittaa täydentävien ehtojen vaatimuskohtaa. Jos ko. kohdassa havaitaan puute, kunnan tulee toimittaa tarkastuskertomus aluehallintovirastoon.

1 YLEISET ELINTARVIKKEIDEN ALKUTUOTANTOA KOSKEVAT VAATIMUKSET

1.1 Alkutuotantopaikkailmoitus TE

1.2 Omavalvonnan kuvaus ja sen riittävyys

1.3 Tilojen riittävyys

1.4 Haitta- ja muut eläimet

1.5 Henkilöstön terveydentila ja henkilöstön terveysriskejä koskeva koulutus

~~1.6 Valvonnassa havaittujen puutteiden korjaaminen~~

1.7 Takaisinvedot ja poikkeustilanteista ilmoittaminen TE

1.8 Elintarvikkeiden vierasaineet

2 ELÄINTUOTANNON YHTEISET VAATIMUKSET

2.1 Tilojen, laitteiden ja eläinten puhtaus

2.2 Jätteiden ja vaarallisten aineiden käsittely ja varastointi TE

2.3 Tautien leviämisen estäminen TE

2.4 Kirjanpito tutkimustuloksista TE

~~2.5 Toimenpiteet tutkimustulosten johdosta~~

2.6 Eläinlääkkeiden käyttö TE

2.7 Lääkekirjanpito TE

2.8 Valvonta-asiakirjojen säilyttäminen TE

3 LIHANTUOTANNON ERITYISVAATIMUKSET

3.1 Elintarvikeketjua koskevat tiedot

3.2 Kirjanpito jäljitettävyyden varmistamiseksi TE

4 MAIDONTUOTANNON ERITYISVAATIMUKSET

4.1 YLEISET VAATIMUKSET

4.1.1 Tilojen soveltuvuus

4.1.2 Maidontuotantoeläinten terveydentila TE

4.1.3 Raakamaidon laatuvaatimukset TE

4.1.4 Kirjanpito jäljitettävyyden varmistamiseksi TE

4.2 MAITOHUONE JA LYPSELAITTEET

4.2.1 Veden laatu TE

4.2.2 Maitohuoneen erottaminen likaisista tiloista TE

4.2.3 Maitohuoneen toiminnot TE

4.2.4 Maidon kanssa kosketuksessa olevat pinnat TE

4.2.5 Maidon jäädytykseen liittyvä lämpötilakirjanpito TE

4.2.6 Haitta- ja muiden eläinten torjunta maitohuoneessa TE

4.2.7 Lypsykoneen huolto ja testaus TE

4.2.8 Automaattisen lypsylaitteiston toiminnalliset vaatimukset

4.2.9 Automaattisen lypsylaitteiston toimintaan liittyvä kirjanpito TE

1

4.3 LYPSY JA MAIDON KÄSITTELY

- 4.3.1 Lypsyhygienia TE
- 4.3.2 Sairaiden eläinten maidon ja jäämiä sisältävän maidon erilläänpito TE
- 4.3.3 Lääkittyjen eläinten tunnistaminen ja varoajien noudattaminen TE
- 4.3.4 Muut lypsyyliittyvät vaatimukset
- 4.3.5 Maidon säilytys

4.4 RAAKAMAIDON JA TERNIM AidON LUOVUTUS SUORAAN KULUTTAJALLE JA TOIMITTAMINEN PAIKALLISEEN VÄHITTÄISMYNTIIN ALKUTUOTANNON YHTEYDESSÄ

- 4.4.1 Myytävän raakamaidon ja ternimaidon käsittely
- 4.4.2 Raakamaidon ja ternimaidon myynnin vaatimukset
- 4.4.3 Raakamaidon myynnin keskeyttäminen tautitapauksissa TE
- 4.4.4 Elintarvikkeista annettavat tiedot

4.5 RAAKAMAIDON JA TERNIM AidON TUOTANTO MYYTÄVÄKSI RAAKAMAIDONA ELINTARVIKEHUONEISTOSTA TAI PAKATTAVAKSI LAITOKSESSA

- 4.5.1 Vaatimukset olosuhteille ja toiminnalle
- 4.5.2 Eläimistä ja maidosta tehdyt tutkimukset

5 MUNANTUOTANNON ERITYISVAATIMUKSET

- 5.1 Munantuotantoeläinten terveydentila
- 5.2 Munatuotteiden raaka-aineeksi toimitettavien munien pesemiseen käytettävän veden laatu TE
- 5.3 Munien säilytys TE
- 5.4 Kirjanpito salmonellavalvontaohjelmasta TE
- 5.5 Pakkaus- ja muiden elintarvikekontaktimateriaalien puhtaus ja soveltuvuus
- 5.6 Elintarvikkeista annettavat tiedot
- 5.7 Vähäriskinen myynti suoraan kuluttajalle ja paikalliseen vähittäismyyntiin
- 5.8 Munantuotantotilan kirjanpito
- 5.9 Kirjanpito jäljitettävyyden varmistamiseksi TE

6 HUNAJANTUOTANNON ERITYISVAATIMUKSET

- 6.1 Hunajan kanssa kosketuksiin joutuvien pintojen puhdistamiseen käytettävän veden laatu
- 6.2 Hunajan käsittely
- 6.3 Vähäriskinenmyynti suoraan kuluttajille ja toimittaminen paikalliseen vähittäismyyntiin
- 6.4 Elintarvikkeista annettavat tiedot
- 6.5 Kirjanpito jäljitettävyyden varmistamiseksi
- 6.6 Pakkaus- ja muiden elintarvikekontaktimateriaalien puhtaus ja soveltuvuus

7 VESIVILJELYTUOTTEIDEN JA KALASTUKSEN ERITYISVAATIMUKSET

- 7.1 Kalastustuotteiden säilytys- ja käsittelytilojen sekä -laitteiden puhtaus ja kunnossapito
- 7.2 Veden laatu
- 7.3 Kalastustuotteiden käsittelyhygieniä
- 7.4 Kalastustuotteiden lämpötilanhallinta
- 7.5 Jäähdytetyn meriveden lämpötilanhallinta kalastusaluksissa
- 7.6 Pakkaus- ja muiden elintarvikekontaktimateriaalien puhtaus ja soveltuvuus
- 7.7 Kalastustuotteiden aistinvarainen tarkastus

- 7.8 Kalastustuotteiden loistarkastus
- 7.9 Myynti suoraan kuluttajille
- 7.10 Elintarvikkeista annettavat tiedot
- 7.11 Dioksiinipoikkeuksen edellyttämä erilläänpito ja merkinnät
- 7.12 Kirjanpito jäljitettävyyden varmistamiseksi ja eräkohtaisten tietojen toimittaminen

8 KASVIN- JA SIENTENTUOTANNON YHTEISET VAATIMUKSET

- 8.1 Tilojen, laitteiden ja tuotteiden puhtaanapito
- 8.2 Jätteiden ja vaarallisten aineiden käsittely ja varastointi TE
- 8.3 Tutkimukset vedestä ja kirjanpito tutkimustuloksista TE
- 8.4 Toimenpiteet tutkimustulosten johdosta
- 8.5 Vähäriskinen myynti suoraan kuluttajille ja toimittaminen paikalliseen vähittäismyyntiin
- 8.6 Elintarvikkeista annettavat tiedot
- 8.7 Kirjanpito jäljitettävyyden varmistamiseksi TE
- 8.8 Pakkaus- ja muiden elintarvikekontaktimateriaalien puhtaus ja soveltuvuus
- 8.9 Kirjanpito biosidien käytöstä TE
- 8.10 Biosidien käyttö TE

9 IDUNTUOTANNON ERITYISVAATIMUKSET

- 9.1 Alkutuotantopaikan hyväksyntä
- 9.2 Itujen tuotantoon tarkoitettujen siementen tuontitodistus
- 9.3 Siementen käsittely
- 9.4 Idätysprosessin hallinta
- 9.5 Lämpötilan hallinta säilytyksessä
- 9.6 Siementen käyttöönottotutkimus
- 9.7 Tuotantonäytteenotto
- 9.8 Pintapuhtausnäytteenotto
- 9.9 Vesinäytteenotto (jos oma veden lähde)
- 9.10 Tutkimustulosten perusteella tehdyt toimenpiteet
- 9.11 Pakkaus- ja muiden elintarvikekontaktimateriaalien puhtaus ja soveltuvuus
- 9.12 Elintarvikkeista annettavat tiedot
- 9.13 Jäljitettävyys

10 ALKUTUOTANNON TUOTTEIDEN KULJETUKSEN ERITYISVAATIMUKSET

- 10.1 Kuljetusvälineiden soveltuvuus ja kuljetusolosuhteet
- 10.2 Itujen lämpötilan hallinta kuljetuksen aikana
- 10.3 Kalastustuotteiden lämpötilan hallinta kuljetuksen aikana

Liite 6. Maidontuotantotilan hygieniatarkastuspöytäkirja

1 (1)

MAIDONTUOTANTOTILAN HYGIENIATARKASTUS

MMM:n asetus alkutuotannolle elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi asetettavista vaatimuksista (134/2006)
www.finlex.fi/fi/laki/kokoelma/2006/20060022.pdf

Tilan tiedot

Tuottajan nimi		Tilatunnus	
Osoite			
Lypsyeläinten lukumäärä:	Lehmiä:	Vuohia:	Muita:
Tarkastuspäivä	Tarkastaja	Kunta	

Tarkastuskohteet

1. Yleiset edellytykset 1.1 Omavalvontakuvaukset ja kirjanpito 1.2 Veden laatu ja tutkimukset 2. Eläimiä koskevat vaatimukset 3. Maidontuotantorakennus 4. Lypsypaikka 5. Maidon jäähditys- ja säilytystilat 5.1 Kulkuyhteydet 5.2 Toiminta	6. Maidon käsittelylaitteet ja -välineet 6.1 Pesu ja desinfiointi 6.2 Huollot ja testaus 7. Lypsyn ja maidon käsittelyn hygienia 8. Automaattilypsyä koskevat lisävaatimukset 8.1 Laitteiston vaatimukset 8.2 Kirjanpito 8.3 Pesu ja desinfiointi 8.4 Tutkimukset
--	--

Korjaavat toimenpiteet

Kohta (kts. yllä)	Epäkohta ja korjaavat toimenpiteet	Sovittu korjattavaksi pvm

_____
Tarkastajan allekirjoitus

_____
Nimenselvennös ja virkanimike

_____
Tuottajan / edustajan allekirjoitus

_____
Nimenselvennös

ALKUPERÄINEN TUOTTAJALLE, KOPIO TARKASTAJALLE JA LÄÄNINELÄINLÄÄKÄRILLE

EVI/TP Alkutuotanto/Lomakkeet/Lomake Maidontuotantotilan hygienen tarkastus 3-2006

Liite 7. Alkutuotannon valvonnan tarkastuskertomus

1(2)

A. Valvontayksikön logo	TARKASTUSKERTOMUS
B. Valvontayksikön nimi	Valvontavelvoite: (EY) N:o 854/2004 liite IV luku I ja valtioneuvoston asetus 420/2011 8 §
Keski-Savo	☒ Valvontasuunnitelman mukainen tarkastus
	☐ Uusintatarkastus liittyy pvm tehtyyn tarkastukseen
	☐ Muu tarkastus, mikä?

1. Tarkastuspäivämäärä	
2. Tarkastuksen tekijä	Puhelinnumero ja sähköpostiosoite
3. Tarkastuksessa läsnä	
4. Maidontuottaja	Maidontuottajan nimi
	Osoite ja postitoimipaikka sekä kotikunta
	Puhelinnumero ja sähköpostiosoite
	Yhteyshenkilö
	Puhelinnumero ja sähköpostiosoite
	Laskutusosoite
5. Y-tunnus sekä tilatunnus/asiakastunnus	Y-tunnus (tai henkilötunnus) Tilatunnus/asiakastunnus (tai henkilötunnus)
6. Navetta	Tilan nimi Yläharju
	Yhteyshenkilön nimi
	Käyntiosoite ja postitoimipaikka
	Puhelinnumero ja sähköpostiosoite
7. Toiminta	Lypsyeläinten lukumäärä ☒ Lehmiä, lukumäärä ☐ Vuohia, lukumäärä ☐ Muita, mitä? lukumäärä
	Lypsytapa parsissa
	Pihatto / parsinavetta parsinavetta
	Raakamaidon ja/tai ternimaidon myynti suoraan kuluttajalle (kg/v) -
	Ternimaidon jäädytys ja toimittaminen myyntiin (kg/v) -
	Tilalla tapahtuvaa elintarvikehuoneistotoimintaa, mitä -

C. Postiosoite
xx
xx
xx
xx
xx@xx.fi

D. Käyntiosoite
xx
xx
xx
www.xxx.fi

E. Puhelinnumero
xxxx

G. Valvontayksikköön kuuluvat kunnat
Pieksämäki, Joroinen, Leppävirta,
Varkaus, Heinävesi

Eviran malliasiakirja 10127/1, 2.5.2013

8. Tarkastuksella tehdyt havainnot

9. Toimenpidekehotukset

Tarkastuksella havaitut puutteet ja määräajat puutteiden korjaamiselle (kohdan nro/IND nro, katso tarkastuslista)

10. Lisätietoja

IND-merkinnällä tarkoitetaan täydentävien ehtojen tarkastuskohteita. Jos näissä havaitaan puutteita, tarkastuskertomus toimitetaan aluehallintovirastoon, jossa arvioidaan tarve laajentaa valvonta täydentävien ehtojen valvonnaksi (valtioneuvoston asetus 118/2010 11 §).

Tarkastajan allekirjoitus

Allekirjoitus ja nimenselvennys

JAKELU: Aluehallintovirasto (tarvittaessa)

Liite 8. Täydentävien ehtojen pöytäkirja 2015, elintarvikkeet, eläintaudeista ilmoittaminen ja eläinten hyvinvointi

Täydentävien ehtojen havaintopöytäkirja Elintarvikkeet, eläintaudeista ilmoittaminen ja eläinten hyvinvointi

Aluehallintovirasto: _____

Tilatunnus
Tuenhakija
Kunta
Puhelinnumero
GSM
Tukivuosi
ELY-keskus

Tietojärjestelmistä saatu tilan eläimistä*:

Nauta   Sika   Lammas   Vuohi   Munintakana   Broileri

* Nautojen, sikojen, lampaiden, vuohien ja munivien kanojen osalta tieto on saatu eläintenpitäjärekisteristä. Broilereiden osalta tieto on saatu Tukisovelluksesta (maatilalomakkeella 101 A ilmoitettu tieto).

Valvonta-ajon numero: _____

Otantatila: Kyllä   Ei

otantaperuste

 satunnainen kohdennettu

valvonnan peruste jos tila ei otannalla: _____

_____

_____

_____

Tilaa ei valvota:

Valvontaa koskevat tiedot

Viljelijälle ilmoitettu: Kyllä   Ei

jos ilmoitettu, niin milloin: _____ klo _____

Läsnä olleet henkilöt _____

Valvontapäivä: _____

Valvoja / valvojat, ammattinimike, eläinlääkärintumero ja yhteystiedot (nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite)

_____

_____

_____

Tilatunnus	Tuenhakija	Valvontapvm
Havaintopöytäkirja sisältää seuraavat asiakirjat		
☐ Arviointilomake / vähäisen laiminlyönnin arviointi	☐ Kuulemiskirje	
☐ Näytteenottolomake ja vastaus	☐ Kuulemiskirjeen liite	
☐ Muu asiakirja		
Tallentaja ja pvm		
TILAN AIKAISEMMAT TÄYDENTÄVIEN EHTOJEN VALVONNAT (Elintarvikkeet, eläintautien ilmoittaminen ja eläinten hyvinvointi)		
Tila on kahtena edeltävänä vuotena ollut seuraavilla otannoilla:		
VALVONNAT, JOTKA EIVÄT KOSKE TILAA:		
☐ Indikaattoriryhmä 1. Hormonikieltodirektiivin säästöjen noudattaminen (Neuvoston direktiivi 96/22/EY)	☐ Indikaattoriryhmä 4.2. Hyvinvointi: Vasikat (nauta alle 6 kk) (Neuvoston direktiivi 2008/119/EY)	
☐ Indikaattoriryhmä 2. Eläimistä saatavien elintarvikkeiden tuotantohygienia (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002)	☐ Indikaattoriryhmä 4.3. Hyvinvointi: Siat (Neuvoston direktiivi 2008/120/EY)	
☐ Indikaattoriryhmä 3. TSE-vaatimusten noudattaminen sisämarkkinakaupassa ja tuonnissa (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 999/2001)	☐ Indikaattoriryhmä 4.4. Hyvinvointi: Munivat kanat (Neuvoston direktiivi 98/58/EY)	
☐ Indikaattoriryhmä 4.1. Hyvinvointi: Naudat yli 6 kk (Neuvoston direktiivi 98/58/EY)	☐ Indikaattoriryhmä 4.5. Hyvinvointi: Lampaat (Neuvoston direktiivi 98/58/EY)	
	☐ Indikaattoriryhmä 4.6. Hyvinvointi: Vuohet (Neuvoston direktiivi 98/58/EY)	
	☐ Indikaattoriryhmä 4.7. Hyvinvointi: Muut tuotantoeläimet (Neuvoston direktiivi 98/58/EY)	
Indikaattoriryhmä 1. Hormonikieltodirektiivin säästöjen noudattaminen (Neuvoston direktiivi 96/22/EY)		
Tarkastusosa	Ei koske tilaa	Kunnossa
Laiminlyönnit arvioidaan arviointilomakkeelle.		Laiminlyönti
Hormonikieltodirektiivin säästöjen noudattaminen		
1.1 Hormonien käyttöä koskevia säästöjä on noudatettu*		
* Jos pyydettyjä näytteitä ei ole otettu, tarkastajan on annettava selvitys lisätiedoissa. Kohta täytetään, kun tutkimustulokset on saatu. Viljelijälle ilmoitetaan mahdollisista laiminlyönneistä.		

Evira 10009/08 (131785).

2 (9)

Tilatunnus	Tuenhakija	Valvontapvm
Indikaattoriryhmä 2. Eläimistä saatavien elintarvikkeiden tuotantohygienia (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002)		
Tarkastusosa	Ei koske tilaa	Kunnossa
Laiminlyönnit arvioidaan arviointilomakkeelle.		Laiminlyönti
Eläimistä saatavien elintarvikkeiden tuotantohygienia		
2.1 Elintarvikkeiden alkutuotantopaikasta on tehty ilmoitus kunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle		
2.2 Eläimistä saatavien elintarvikkeiden jäljitettävyyden varmistamiseksi pidetään kirjaa		
2.3 Alkutuottaja on toteuttanut tarvittaessa markkinoilta vedon ja ilmoittanut elintarvikevalvontaviranomaiselle, jos hänen toimestaan kulutukseen on päässyt määräysten vastaisia elintarvikkeita		
2.4 Jätteitä ja vaarallisia aineita varastoidaan ja käsitellään siten, että estetään eläimistä saatavien elintarvikkeiden saastuminen		
2.5 Elintarvikkeista ihmisiin siirtyvien tartuntatautien kulkeutuminen ja leviäminen estetään		
2.6 Eläimistä saatavien elintarvikkeiden tuotantoon liittyvistä ihmisten terveydelle merkityksellisten tutkimusten tuloksista pidetään kirjaa		
2.7 Eläintuotantotilalla on kirjanpito eläinten tai eläimistä saatavien elintarvikkeiden tarkastuksista ja niiden tuloksista		
2.8 Lääkityskirjanpitoa on pidetty säästöjen edellyttämällä tavalla		
2.9 Sallitun eläinlääkkeen jäämien toteaminen		
2.10 Kiellettyjä aineita koskevia säästöjä on noudatettu		
2.11 Maidontuotantoeläinten terveydentila on hyvä		
2.12 Maituhuone on erotettu tiloista, joista voi siirtyä likaa maituhuoneeseen		
2.13 Maituhuoneessa käsitellään vain maitoa ja maidon käsittelyssä tarvittavia välineitä ja laitteita		
2.14 Maituhuoneessa on riittävät jäähdytyslaitteet (ml. lämpötilakirjanpito)		
2.15 Maituhuone on suojattu tuhoeläimiltä		
2.16 Lypsikone on huollettu ja testattu tarpeen mukaan ja säännöllisesti		
2.17 Maidon kanssa kosketuksiin joutuvat pinnat on pidetty puhtaina		
2.18 Lypsissä noudatetaan hyvää hygieniaa		
2.19 Sairaiden eläinten maito ja jäämiä sisältävä maito lypsetään siten, ettei se sekoitu muiden eläinten maitoon		
2.20 Maidon kanssa kosketuksiin joutuvien pintojen puhdistamiseen ja huuhteluun käytettävä veden laatu on varmistettu		
2.21 Automaattisen lypsylaitteiston toiminnasta ja sen seurannasta pidetään kirjanpitoa		
2.22 Munantuotantotilalla on tarvittava kirjanpito tietojen toimittamisesta pakkaamoon		
2.23 Munia säilytetään vaatimusten mukaisesti		
2.24 Munien puhdistamiseen käytettävän veden laatu on varmistettu		
2.25 Kasvinsuojeluainejäämien toteaminen		

Evira 10009/08 (131785).

3 (9)

Tilatunnus

Tuenhakija

Valvontapvm

Indikaattoriryhmä 3. TSE-vaatimusten noudattaminen sisämarkkinakaupassa ja tuonnissa (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 999/2001)

Tarkastusosa	Ei koske tilaa	Kunnossa	Laiminlyönti
Laiminlyönnit arvioidaan arviointilomakkeelle.			
TSE-vaatimusten noudattaminen sisämarkkinakaupassa ja tuonnissa			
3.1 EU:n sisämarkkinakaupan eläinten terveyttä koskevien vaatimusten täytyminen TSE-taudin osalta (tiloilla, jotka ovat tuoneet tai vieneet EU-maihin lampaita, vuohia, niiden sukusoluja tai alkioita) ja EU:n ulkopuolisen tuonnin eläinten terveyttä koskevien vaatimusten täytyminen TSE-taudin osalta			
3.2 Rajoittavien määräysten noudattaminen			

Indikaattoriryhmä 4. Eläinten hyvinvointisäädösten noudattaminen**Indikaattoriryhmä 4.1. Hyvinvointi: Naudat yli 6 kk (Neuvoston direktiivi 98/58/EY)**

Tarkastusosa	Ei koske tilaa	Kunnossa	Laiminlyönti
Laiminlyönnit arvioidaan arviointilomakkeelle.			
Hyvinvointi: Naudat yli 6 kk			
4.1.1 Eläinsuojan lattiaa ja kuivikkeiden käyttöä koskevat vaatimukset täyttyvät			
4.1.2 Eläinsuojan ilmanvaihdolle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.1.3 Eläinsuojan valaistukselle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.1.4 Ruokinnalle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.1.5 Juotolle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.1.6 Parrelle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.1.7 Eläinten suojaamiselle huonoilta sääolosuhteilta asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.1.8 Sairaista ja vahingoittuneista eläimistä huolehtimiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			

Evira 10009/08 (131785).

4 (9)

Tilatunnus

Tuenhakija

Valvontapvm

Indikaattoriryhmä 4.2. Hyvinvointi: Vasikat (nauta alle 6 kk) (Neuvoston direktiivi 2008/119/EY)

Tarkastusosa	Ei koske tilaa	Kunnossa	Laiminlyönti
Laiminlyönnit arvioidaan arviointilomakkeelle.			
Hyvinvointi: Vasikat (nauta alle 6 kk)			
4.2.1 Eläinsuojan lattiaa ja kuivikkeiden käyttöä koskevat vaatimukset täyttyvät			
4.2.2 Eläinsuojan ilmanvaihdolle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.2.3 Eläinsuojan valaistukselle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.2.4 Ruokinnalle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.2.5 Juottamiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.2.6 Vasikoita ei pidetä kytkettyinä			
4.2.7 Yli 8 viikon ikäisiä vasikoita pidetään ryhmäkarsinoissa			
4.2.8 Vasikan pitopaikalle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.2.9 Eläinten suojaamiselle huonoilta sääolosuhteilta asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.2.10 Vasikat tarkastetaan vähintään kaksi kertaa päivässä			
4.2.11 Sairaista ja vahingoittuneista eläimistä huolehtimiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			

Indikaattoriryhmä 4.3. Hyvinvointi: Siat (Neuvoston direktiivi 2008/120/EY)

Tarkastusosa	Ei koske tilaa	Kunnossa	Laiminlyönti
Laiminlyönnit arvioidaan arviointilomakkeelle.			
Hyvinvointi: Siat			
4.3.1 Sikoja ei pidetä kytkettyinä			
4.3.2 Emakoiden ja ensikoiden pidolle kääntymisen estävissä häkeissä sekä sikojen ryhmissä pidolle annetut vaatimukset täyttyvät			
4.3.3 Sikojen sosiaaliselle kanssakäymiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.3.4 Sikalan ilmanvaihto ja ilmanvaihdon laitteiston toimivuuden varmistaminen häiriötilanteissa on asianmukaista			
4.3.5 Sikalan valaistukselle asetettuja vaatimuksia on noudatettu			
4.3.6 Sikalan melutasolle asetettuja vaatimuksia on noudatettu			
4.3.7 Tilalla kastroidaan karjuporsaita ainoastaan alle 8 päivän ikäisinä			
4.3.8 Porsituskarsinoille ja porsitushäkeille, emakoiden ja ensikoiden ryhmäkarsinoille asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.3.9 Karjun karsinalle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.3.10 Siolla on käytettävissään riittävästi materiaalia, jolla ne voivat tyydyttää lajinomaisia käyttäytymistarpeitaan			
4.3.11 Ruokinnalle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.3.12 Yli 2 viikon ikäisten sikojen saatavilla on jatkuvasti raikasta juomavettä			
4.3.13 Sikalan ryhmäkarsinoiden betoniset rakolattiat ovat vaatimusten mukaiset			
4.3.14 Eläinten suojaamiselle huonoilta sääolosuhteilta asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.3.15 Sairaista ja vahingoittuneista eläimistä huolehtimiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			

Evira 10009/08 (131785).

5 (9)

Indikaattoriryhmä 4.4. Hyvinvointi: Munivat kanat (Neuvoston direktiivi 98/58/EY)

Tarkastusosa	Ei koske tilaa	Kunnossa	Laiminyönti
Laiminlyönnit arvioidaan arviointilomakkeelle.			
Hyvinvointi: Munivat kanat			
4.4.1 Varusteltujen häkkien mitoista ja kanatiheyksistä annettuja vaatimuksia on noudatettu			
4.4.2 Varusteltujen häkkien pesää, ortta ja pehkualetta koskevat vaatimukset täyttyvät			
4.4.3 Kaksi- tai useampikerroksisen pitojärjestelmän ominaisuuksia koskevia vaatimuksia on noudatettu			
4.4.4 Avokanaloiden mitoista ja kanatiheyksistä annettuja vaatimuksia on noudatettu			
4.4.5 Avokanaloiden pesää, ortta ja pehkualetta koskevat vaatimukset täyttyvät			
4.4.6 Vähintään 350 kanan avokanaloille asetettuja lisävaatimuksia on noudatettu			
4.4.7 Kanalan ilmanvaihto ja ilmanvaihdon laitteiston toimivuuden varmistaminen häiriötilanteissa on asianmukaista			
4.4.8 Kanalan valaistukselle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.4.9 Ruokinnalle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.4.10 Juottamiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.4.11 Eläinten suojaamiselle huonoilta sääolosuhteilta asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.4.12 Sairaista ja vahingoittuneista eläimistä huolehtimiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			

Indikaattoriryhmä 4.5. Hyvinvointi: Lampaat (Neuvoston direktiivi 98/58/EY)

Tarkastusosa	Ei koske tilaa	Kunnossa	Laiminyönti
Laiminlyönnit arvioidaan arviointilomakkeelle.			
Hyvinvointi: Lampaat			
4.5.1 Lampaita ei pidetä kytkettyinä			
4.5.2 Eläinsuojan ilmanvaihdolle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.5.3 Eläinsuojan valaistukselle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.5.4 Ruokinnalle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.5.5 Juottamiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.5.6 Lampaiden pidolle asetetut tilavaatimukset täyttyvät			
4.5.7 Eläinten suojaamiselle huonoilta sääolosuhteilta asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.5.8 Sairaista ja vahingoittuneista eläimistä huolehtimiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			

Indikaattoriryhmä 4.6. Hyvinvointi: Vuohet (Neuvoston direktiivi 98/58/EY)

Tarkastusosa	Ei koske tilaa	Kunnossa	Laiminyönti
Laiminlyönnit arvioidaan arviointilomakkeelle.			
Hyvinvointi: Vuohet			
4.6.1 Vuohia ei pidetä kytkettyinä			
4.6.2 Eläinsuojan ilmanvaihdolle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.6.3 Eläinsuojan valaistukselle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.6.4 Ruokinnalle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.6.5 Juottamiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.6.6 Vuohien pidolle asetetut tilavaatimukset täyttyvät			
4.6.7 Eläinten suojaamiselle huonoilta sääolosuhteilta asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.6.8 Sairaista ja vahingoittuneista eläimistä huolehtimiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			

Indikaattoriryhmä 4.7. Hyvinvointi: Muut tuotantoeläimet (Neuvoston direktiivi 98/58/EY)

Tarkastusosa	Ei koske tilaa	Kunnossa	Laiminyönti
Laiminlyönnit arvioidaan arviointilomakkeelle.			
Hyvinvointi: Muut tuotantoeläimet			
4.7.1 Pitopaikan tilavaatimukset täyttyvät			
4.7.2 Pitopaikan olosuhteille asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.7.3 Pitopaikan valaistukselle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.7.4 Ruokinnalle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.7.5 Juottamiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.7.6 Eläinten suojaamiselle huonoilta sääolosuhteilta asetetut vaatimukset täyttyvät			
4.7.7 Sairaista ja vahingoittuneista eläimistä huolehtimiselle asetetut vaatimukset täyttyvät			

* Muilla tuotantoeläimillä tarkoitetaan peuroja, strutsieläimiä, hevosia, biisoneita, ankoja, myskisorsia, hanhia, kalkkunoita sekä turkiseläimiä.

Tilatunnus

Tuenhakija

Valvontapvm _____

Tästä pöytäkirjasta on tehty kaksi identtistä kappaletta, toinen viljelijälle ja toinen valvojalle.

VILJELIJÄN ANTAMAT LISÄTIEDOT (Viljelijällä tai hänen edustajallaan on mahdollisuus antaa lisäselvitys pöytäkirjan liitteeksi kahden viikon kuluessa tarkastuksesta.)

VALVOJAN ANTAMAT LISÄTIEDOT

Evira 10009/08 (131785).

8 (9)

Tilatunnus

Tuenhakija

Valvontapvm _____

VILJELIJÄN TAI HÄNEN EDUSTAJANSA ALLEKIRJOITUS

Minulle on selvitetty täydentävien ehtojen valvonnan tarkoitus, valvontamenetelmät sekä kerrottu mahdollisesti aiheutuvista seuraamuksista. Allekirjoitus ei poista minulle kuuluvaa valitusoikeutta lopulliseen tuen myöntämistä koskevaan päätökseen. Olen tietoinen, että allekirjoitettavakseni toimitetaan uusi pöytäkirja siinä tapauksessa, että valvontakäynnin aikana keskeneräiseksi jääneen tarkastuksen loppuunsaattaminen osoittaisi laiminlyönnin tapahtuneeksi.

Paikka ja aika

Allekirjoitus ja nimenselvennys

VALVOJAN/VALVOJIEN ALLEKIRJOITUS

Olen parhaan kykyni mukaan selvittänyt valvontatilaisuudessa paikalla olevalle viljelijälle tai hänen edustajalleen valvontamenetelmät sekä alustavasti arvioinut valvonnasta mahdollisesti aiheutuvat seuraamukset.

Olen pyytänyt viljelijältä tai hänen edustajaltaan seuraavia lisäselvityksiä tähän pöytäkirjaan myöhemmin toimitettavaksi. Lisäselvitykset on toimitettava viimeistään _____.

Paikka ja aika

Allekirjoitukset ja nimenselvennykset

Vastine kuulemiskirjeeseen saatu määräajassa:

Ei

Kyllä

Pvm: _____

Evira 10009/08 (131785).

9 (9)

Liite 9. Vierasainevalvonnan pöytäkirja

NÄYTTEENOTTOPOYTÄKIRJA
Vierasainevalvonta – Elintarvikkeet **6433**

Saapumispvm ja kellonaika	Dno ja kirjaajan nimikirjaimet
---------------------------	--------------------------------

Täytetään soveltuvin osin.

Elintarvikealan toimijan tiedot	Tuotantotilan (maidontuottaja, hunajantuottaja, kananmunantuottaja, kalanviljelylaitos) nimi:		
	Osoite:		
	Hyväksymisnumero (maito- tai kala-alan laitos, kananmunapakkaamo) / kanalan tunnistenumero:		
	Tilatunnus		
	Maito- tai kala-alan laitoksen / kananmuna- tai hunajapakkaamon nimi ja osoite:		
Näytteenottajan tiedot	Näytteen ottaneen viranomaisen nimi:		
	Osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite:		
Näytteen tiedot	Näytteenottokunta:	Näytteenottopäivä ja kellonaika:	Näytteen lähetyspäivä laboratorioon:
		/ / klo:	/ /
	Näytteen numero:	Näytteen määrä:	Näytteen sinetin numero:
	Vastanäyte otettu:		Vastanäytteen sinetin numero:
	☐ kyllä ☐ ei		
☐ Maitonäyte ☐ Nauta ☐ Vuohi ☐ Muu:	☐ Tuotantotilanäyte	Maidon keräilyerän numero:	Maitosäiliössä / -tankissa olevan maidon määrä (l):
	☐ Reittimaitonäyte		
	Maidontuotanto-osuuskunnan nimi (täytettävä aina, kun näyte otetaan maidontuotantolaitalta):		
☐ Hunajanäyte	☐ Tuotantotilanäyte	☐ Pakkaamonäyte	☐ Tuottajanäyte
	☐ Seosnäyte	Hunajaerän koko (kg): ☐ Tila on toimittanut hunajaa pakkaamoon, pakkaamon nimi:	
☐ Kalanäyte ☐ Mätinäyte	Kalalaji:	☐ Sisävesikala	Kalan ikä:
		☐ Merivesikala	Kalojen lääkitys viimeisen neljän kuukauden aikana:
☐ Kananmunanäyte	☐ Luomukanala	☐ Lattiakanala	☐ Häkkikanala
	☐ Ullokanala	☐ Tuottajanäyte	☐ Pakkaamonäyte
	Lisätietoja:		
Näytteenoton syy	☐ Vierasainevalvontaohjelma ☐ Muu syy, mikä (esim. epäily):		
Näytteen tutkiminen	Tutkittavat yhdisteet:		
	☐ vierasainevalvontaohjelman mukaisesti ☐ epäilyn tai muun syyn perusteella tutkittavaksi halutaan tai		
	Eviran merkinnät:		
	Muita huomioita:		
Allekirjoitukset	Elintarvikealan toimijan allekirjoitus:		☐ En vastaa pääsääntöisesti ko. tilan eläinten terveydenhuollosta (tämä kohta täytetään, jos näytteenottajana on eläinlääkäri)
			Näytteen ottaneen viranomaisen allekirjoitus:
	Nimenselvennys:	Nimenselvennys ja virka-asema:	

Elintarvikealan toimija
Elintarviketurvallisuusvirasto Evira • Elintarvikehygieniayksikkö • Mustialankatu 3, 00790 Helsinki • Puh. 029 530 0400 • Faksi 029 530 4350 • www.evira.fi
Evira 279780 01/2014

Liite 10. Eläinten hyvinvointikorvauksen valvontapöytäkirja

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Nimi	
Osoite	
Tilatunnus	Kunta
Puhelin 1	Puhelin 2

Valvontakäynnin ajankohta	
pvm ____/____/2015 klo ____ - ____	
Valvoja/valvojat	
Tilan edustaja valvonnassa	

Valvottavat tuet			
Valvottava tukityyppi	Tukivuosi	Hakemusnumero	Valvonta-ajon numero
1392 Eläinten hyvinvointikorvaus	2015		

Eläinlaji	Valvottavat toimenpiteet

Otantaperuste

ID-valvonta Valvonta-ajon nro xxxx / Laajennettu ID-valvontaan ☐ EI ☐ KYLLÄ
Eläinten hyvinvointivaatimukset Epäily eläinsuojelulainsäädännön rikkomisesta, ilmoitettu valvovalle viranomaiselle ☐ KYLLÄ

Tilan aikaisemmat eläinvalvonnat
Eläinten hyvinvointikorvaus /Eläinten hyvinvoinnin tuki (valvonta-ajon nro + syykoodi + seuraamus%)
Muut eläinvalvonnat (kuluva ja 4 edellistä vuotta)
Valvonta laajennettu seuraaviin tukiin:

Eläinten hyvinvointikorvauksen valvontapöytäkirja Viranomaisen merkintöjä	
Tallentaja	Tallennuksen tarkastaja
Pitopaikat	
Valvontakäynnistä ei ilmoitettu etukäteen ☐	
Valvontakäynnistä ilmoitettu pvm ____/____/2015 klo ____	
Henkilö, jolle valvonnasta ilmoitettiin	
Valvontakäynnistä ilmoittamisen syy	

- 1 -

Valvonnan havainnot**1. Aktiiviljelijä**

- Kyllä
 Ei

2. Tilalla eläimiä yhteensä**Naudat**

Rekisterissä pöytäkirjan tulostushetkellä _____ Eläinluettelossa valvontapv _____ Tilalla valvontapv _____

3. Todistusasiakirjojen tarkastuksessa todettu eläinluettelon ja eläinrekisterin tiedot paikkansa pitäväksi 6 kuukauden ajalta. Tarkastusta ei laajennettu koskemaan tarkastusta edeltänyttä 12 kuukautta. **4. Tilan nautaeläinluettelo**

Tukikelpoisten ja mahdollisesti tukivuoden aikana tukikelpoisten eläinten tiedot nautaeläinluettelossa

- Ei virheitä
 Tilalla ei havaittu nautaeläinluettelon virheitä edeltävän 24 kk aikana
 Virheitä eläinluettelossa, jotka aiheuttavat 24 kk ajanjakson _____ saakka, jonka aikana ei hyväksytä eläinluettelon virheitä
 Tilalla voimassa oleva 24 kk sanktiouhka eläinluettelon virheistä _____ saakka
 Virheitä eläinluettelossa toistuvasti 24 kk aikana

VALVONNAN TULOS**Naudat**

- Kunnossa
 Puutteita tukikelpoisten tai mahdollisesti tukikelpoisten eläinten eläinmäärässä, aiheutuu seuraamuksia.
 Puutteita tukiehtojen noudattamisessa, toimenpiteestä maksettavaa tukea leikataan

Tukiehtojen vakava noudattamatta jättäminen _____ kpl toimenpiteessä. Kyseisen toimenpiteen tukea ei makseta kyseiseltä sitoumuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

- Ei Kyllä

Vaadittujen tietojen toimittamatta jättäminen tai väärennetyt asiakirjat _____ kpl toimenpiteessä. Kyseisen toimenpiteen tukea ei makseta kyseiseltä sitoumuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

- Ei Kyllä

- 2 -

Valvojan kirjaamat lisätiedot:

Tilan edustajan kirjaamat lisätiedot:

Paikka ja aika

Valvojan/valvojen allekirjoitus

Olen saanut tutustua valvontapöytäkirjaan

Paikka ja aika

Tilan edustaja allekirjoitus (allekirjoitus ei poista mahdollisuutta hakea oikaisua tukipäätökseen)

Pöytäkirjan liitteet

Naudat, lampaat ja vuohet: Eläinlistaus tilalla tarkastetuista eläimistä (eläinohjauksen havainnot)

- 3 -

TUKIEHTOJEN VALVONTA

Perustasona on noudatettava eläinsuojelulain säädöksiä. Perustasot tarkemmin eläinvalvontaohjeessa ja tilalle jätettävässä tiedotteessa.

NAUTOJEN RUOKINTA JA HOITO

Nautojen ruokinta, juotto ja hoito

Perustaso: L 247/1996 5 § 1 mom., ELSUa 396/1996 4 § 1 mom., 8 §, 9 § 1 mom., VNa 592/2010 6 § 2-4 mom. ja 13 §

Kunnossa Puutteita

Eläin saa riittävästi karkeaa rehua

Kunnossa Puutteita

Ruokintasuunnitelma

Kunnossa Puutteita

Kaikilla eläimillä jatkuvasti hyvälaatuista vettä

Kunnossa Puutteita

Eläintä ei pidetä yksin

Kunnossa Puutteita

Lihanautaa ei pidetä kytkettynä

Kunnossa Puutteita Tilalla ei lihanautoja

Naudat > 8 kk ryhmissä sukupuolen mukaan

Kunnossa Puutteita

Varautuminen toimintahäiriöihin

Perustaso: ELSUa 396/1996 4 § 2 mom., VNa 592/2010 5 § 2 mom.

Kunnossa Puutteita

Valmius varavoiman kytkemiseen sähkökatkon aikana

Kunnossa Puutteita Eläinten hyvinvointi ei tarvitse sähköä

Varautumissuunnitelma sähkö- ja vesikatkosiin sekä laitteistohäiriöihin

Kunnossa Puutteita

- 4 -

Toimenpiteen ehtojen noudattaminen

Kunnossa

Puutteita

Vakavuus _____% Laajuus _____% Kesto _____% Leikkaus-% _____(10-100 %; jos perustason puute 20-100 %)

Toistuvuus Ei toistuva Toistuva (Leikkaus% 2x, enint. 100 %)

Toimenpiteen tukea vähennetään _____%

Vakava tukiehtojen noudattamatta jättäminen. Tukea ei makseta kyseiseltä sitomuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Pyydettyjen tietojen toimittamatta jättäminen/väärennetyt asiakirjat. Tukea ei makseta kyseiseltä sitomuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Lisätiedot _____

- 5 -

VASIKOIDEN PITO-OLOSUHTEIDEN PARANTAMINEN PINTA-ALAVAATIMUKSELLA

Vasikoiden ruokinta, juotto ja hoito

Perustaso: L 247/1996 5 § 1 mom., ELSUa 396/1996 8 §, 9 § 1 mom.

Kunnossa Puutteita

Yli 1 viikon ikäisellä vasikalla jatkuvasti karkeaa rehua saatavilla

Kunnossa Puutteita

Juotolla oleva vasikka saa maidon tai juomarehun imemällä

Kunnossa Puutteita

Vasikoiden ryhmäkarsina

Perustaso: ELSUa 396/1996 1 § 4 mom., 4 § 1 mom., VNa 592/2010 4 § 1 mom., 7 § ja 12 § 3 mom.

Kunnossa Puutteita

Vähintään 1 kk ikäiset vasikat ryhmäkarsinoissa ryhmiteltynä iän ja keskinäisen arvojärjestyksen mukaisesti

Kunnossa Puutteita

Ryhmäkarsinan kokonaispinta-ala (1–3 kk väh. 1,8 m², 3–6 kk väh. 2,25m²) ja makuualueen pinta-ala (1–3 kk väh. 0,9 m², 3–6 kk väh. 1,1 m²) tukiehtojen mukaiset

Eläinmäärä/karsina _____ Karsinan pinta-ala _____ Karsinan pinta-ala/eläin _____

Makuualueen pinta-ala _____ Makuualueen pinta-ala/eläin _____

Kunnossa Puutteita

Ryhmäkarsinoiden makuualue kiinteäpohjainen ja hyvin kuivitettu

Kunnossa Puutteita

Vasikoiden nupoutus Tila ei nupouta vasikoita

Perustaso: L 387/2014 20 §, L 247/1996 26a § 1–2 mom., ELSUa 396/1996 23 § 1 mom. 7 kohta, VNa 592/2010 16 § 1 mom.

Kunnossa Puutteita

Vasikat nupoutetaan eläinlääkärin antamaa rauhoitusta, puudutusta ja kivunlievitystä käyttäen

Kunnossa Puutteita

Tukiehtojen noudattaminen

Kunnossa

Puutteita

Vakavuus _____% Laajuus _____% Kesto _____% Leikkaus-% _____ (10–100 %; jos perustason puute 20–100 %)

Toistuvuus Ei toistuva Toistuva (Leikkaus% 2x, enint. 100 %)

Toimenpiteen tukea vähennetään _____%

Vakava tukiehtojen noudattamatta jättäminen. Tukea ei makseta kyseiseltä sitomuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Pyydettyjen tietojen toimittamatta jättäminen/väärennetyt asiakirjat. Tukea ei makseta kyseiseltä sitomuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Lisätiedot

VASIKOIDEN PITO-OLOSUHTEIDEN PARANTAMINEN ILMAN PINTA-ALAVAATIMUSTA

Vasikoiden ruokinta, juotto ja hoito

Perustaso: L 247/1996 5 § 1 mom., ELSUa 396/1996 8 §, 9 § 1 mom.

Kunnossa Puutteita

Yli 1 viikon ikäisellä vasikalla jatkuvasti karkeaa rehua saatavilla

Kunnossa Puutteita

Juotolla oleva vasikka saa maidon tai juomarehun imemällä

Kunnossa Puutteita

Vasikoiden ryhmäkarsina

Perustaso: ELSUa 396/1996 1 § 4 mom., 4 § 1 mom., VNä 592/2010 4 § 1 mom., 7 § ja 12 § 3 mom.

Kunnossa Puutteita

Vähintään 1 kk ikäiset vasikat ryhmäkarsinoissa ryhmiteltynä iän ja keskinäisen arvojärjestyksen mukaisesti

Kunnossa Puutteita

Ryhmäkarsinoiden makuualue kiinteäpohjainen ja hyvin kuivitettu

Kunnossa Puutteita

Vasikoiden nupoutus Tila ei nupouta vasikoita

Perustaso: L 387/2014 20 §, L 247/1996 26a § 1–2 mom., ELSUa 396/1996 23 § 1 mom. 7 kohta, VNä 592/2010 16 § 1 mom.

Kunnossa Puutteita

Vasikat nupoutetaan eläinlääkärin antamaa rauhoitusta, puudutusta ja kivunlievitystä käyttäen

Kunnossa Puutteita

Tukiehtojen noudattaminen

Kunnossa

Puutteita

Vakavuus _____% Laajuus _____% Kesto _____% Leikkaus-% _____ (10–100 %; jos perustason puute 20–100 %)

Toistuvuus Ei toistuva Toistuva (Leikkaus% 2x, enint. 100 %)

Toimenpiteen tukea vähennetään _____%

Vakava tukiehtojen noudattamatta jättäminen. Tukea ei makseta kyseiseltä sitoumuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Pyydettyjen tietojen toimittamatta jättäminen/väärennetyt asiakirjat. Tukea ei makseta kyseiseltä sitoumuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

- 8 -

Lisätiedot

- 9 -

EMOLEHMIEN VASIKOIDEN PITO-OLOSUHTEIDEN PARANTAMINEN

Vasikoiden ruokinta

Perustaso: L 247/1996 5 § 1 mom., ELSUa 396/1996 8 §, 9 § 1 mom.

Kunnossa Puutteita

Yli 1 viikon ikäisellä vasikalla jatkuvasti karkeaa rehua saatavilla

Kunnossa Puutteita

Vasikoiden ryhmäkarsina

Perustaso: ELSUa 396/1996 1 § 4 mom., 4 § 1 mom., VNa 592/2010 4 § 1 mom., 7 § ja 12 § 3 mom.

Kunnossa Puutteita

Emolla ja vasikalla käytettävissä oleva ala vähintään 10 m²

Karsinan pinta-ala, m² _____ eläinmäärä/karsina _____ Karsinan pinta-ala/eläin _____

Kunnossa Puutteita

Ryhmäkarsinoiden makuualue, ml. mahdollinen vasikkapiilo, kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä

Kunnossa Puutteita

Tukiehtojen noudattaminen

Kunnossa

Puutteita

Vakavuus _____% Laajuus _____% Kesto _____% Leikkaus-% _____(10–100 %; jos perustason puute 20–100 %)

Toistuvuus Ei toistuva Toistuva (Leikkaus% 2x, enint. 100 %)

Toimenpiteen tukea vähennetään _____%

Vakava tukiehtojen noudattamatta jättäminen. Tukea ei makseta kyseiseltä sitoumuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Pyydettyjen tietojen toimittamatta jättäminen/väärennetyt asiakirjat. Tukea ei makseta kyseiseltä sitoumuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Lisätiedot _____

- 10 -

VÄHINTÄÄN 6 KK IKÄISTEN NAUTOJEN PITO-OLOSUHTEIDEN PARANTAMINEN

Nautojen hoito

Perustaso: ELSUa 396/1996 1 § 4 mom., 4 § 1 mom., 8 §, VNa 592/2010 4 § 1 mom., 8 §

Kunnossa Puutteita

Lihanautoja ei pidetä kytkettyinä

Kunnossa Puutteita

Kaikilla vähintään 6 kk ikäisillä nautoilla kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue

Kunnossa Puutteita

Tukiehtojen noudattaminen

Kunnossa

Puutteita

Vakavuus _____% Laajuus _____% Kesto _____% Leikkaus-% _____(10–100 %; jos perustason puute 20–100 %)

Toistuvuus Ei toistuva Toistuva (Leikkaus% 2x, enint. 100 %)

Toimenpiteen tukea vähennetään _____%

Vakava tukiehtojen noudattamatta jättäminen. Tukea ei makseta kyseiseltä sitoumuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Pyydettyjen tietojen toimittamatta jättäminen/väärennetyt asiakirjat. Tukea ei makseta kyseiseltä sitoumuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Lisätiedot _____

- 11 -

VÄHINTÄÄN 12 KK IKÄISTEN UROSPUOLISTEN NAUTOJEN PITO- OLOSUHTEIDEN PARANTAMINEN

Nautojen hoito

Perustaso: ELSUa 396/1996 1 § 4 mom., 4 § 1 mom., 8 §, VNa 592/2010 4 § 1 mom., 8 §

Kunnossa Puutteita

Urospuolista nautaa ei pidetä kytkettynä

Kunnossa Puutteita

Karsinassa kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue tai rakolattiakarsinan makuualueella rakolattiapehmiä, kumitettuja palkkeja tai muita lattioita pehmentäviä rakenteita

Kunnossa Puutteita

Ryhmäkarsinassa naudalla käytettävissä oleva pinta-ala

- lämminkasvattamossa väh. 4,5 m²

Karsinan pinta-ala _____ eläinmäärä/karsina _____ Karsinan pinta-ala/eläin _____

- kylmäkasvattamossa väh. 6,5 m²

Karsinan pinta-ala _____ eläinmäärä/karsina _____ Karsinan pinta-ala/eläin _____

Kunnossa Puutteita

Tukiehtojen noudattaminen

Kunnossa

Puutteita

Vakavuus _____ % Laajuus _____ % Kesto _____ % Leikkaus-% _____ (10–100 %; jos perustason puute 20–100 %)

Toistuvuus Ei toistuva Toistuva (Leikkaus% 2x, enint. 100 %)

Toimenpiteen tukea vähennetään _____ %

Vakava tukiehtojen noudattamatta jättäminen. Tukea ei makseta kyseiseltä sitomuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Pyydettyjen tietojen toimittamatta jättäminen/väärennetyt asiakirjat. Tukea ei makseta kyseiseltä sitomuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Lisätiedot _____

_____

_____

_____

_____

_____

- 12 -

NAUTOJEN LAIDUNNUS LAIDUNKAUDELLA JA JALOITTELU LAIDUNKAUDEN ULKOPUOLELLA

Nautojen laidunnus ja jaloittelu

Perustaso: VNa 592/2010 17 §

Kunnossa Puutteita

Väh. 6 kk ikäiset naudat laiduntaneet vähintään 60 päivänä 1.5.–30.9. Sonneilla hyväksytään myös jaloittelutarhan käyttö. Laidunnuspäivien lkm _____

Kunnossa Puutteita

Vähintään 6 kk ikäiset naudat jaloittelleet vähintään 2 kertaa viikossa 1.1.–30.4. ja 1.10.–31.12.

Kunnossa Puutteita

Jaloittelutarhan pinta-ala vähintään 6 m²/nauta, mutta kuitenkin vähintään 50 m²

Jaloittelutarhan pinta-ala _____ m²

Kunnossa Puutteita

Laidunnuksesta ja jaloittelusta pidetty kirjaa

Kunnossa Puutteita

Tukiehtojen noudattaminen

Kunnossa

Puutteita

Vakavuus _____ % Laajuus _____ % Kesto _____ % Leikkaus-% _____ (10–100 %; jos perustason puute 20–100 %)

Toistuvuus Ei toistuva Toistuva (Leikkaus% 2x, enint. 100 %)

Toimenpiteen tukea vähennetään _____ %

Vakava tukiehtojen noudattamatta jättäminen. Tukea ei makseta kyseiseltä sitomuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Pyydettyjen tietojen toimittamatta jättäminen/väärennetyt asiakirjat. Tukea ei makseta kyseiseltä sitomuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Lisätiedot _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- 13 -

NAUTOJEN PITKÄAIKAISEMPI LAIDUNNUS LAIDUNKAUDELLE

Nautojen laidunnus

Perustaso: VNa 592/2010 17 §

Kunnossa Puutteita

Väh. 6 kk ikäiset naaraspuoliset naudat laiduntaneet vähintään 90 päivänä 1.5.–30.9.

Laidunnuspäivien lkm _____

Kunnossa Puutteita

Laidunnuksesta pidetty kirjaa

Kunnossa Puutteita

Tukiehtojen noudattaminen

Kunnossa

Puutteita

Vakavuus _____ % Laajuus _____ % Kesto _____ % Leikkaus-% _____ (10–100 %; jos perustason puute 20–100 %)

Toistuvuus Ei toistuva Toistuva (Leikkaus% 2x, enint. 100 %)

Toimenpiteen tukea vähennetään _____ %

Vakava tukiehtojen noudattamatta jättäminen. Tukea ei makseta kyseiseltä sitoumuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Pyydettyjen tietojen toimittamatta jättäminen/väärennetyt asiakirjat. Tukea ei makseta kyseiseltä sitoumuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Lisätiedot _____

LYPSYLEHMIEN JA EMOLEHMIEN SAIRAS-, HOITO- JA POIKIMAKARSINAT

Eläimen hoito sairas-, hoito- ja poikimakarsinassa

Perustaso: L 247/1996 5 § 1 mom., ELSUa 396/1996 4 § 1 mom., 11 §, VNa 592/2010 11 § 3 mom.

Kunnossa Puutteita

Jatkuvasti hyvälaatuista vettä saatavilla

Kunnossa Puutteita

Mahdollisuus huonetilan tai eläimen lämpimänä pitämiseen

Kunnossa Puutteita

Karsinasta näköyhteys muihin nautoihin

Kunnossa Puutteita

Hoidettavan eläimen nopea kiinnittäminen ja turvallinen käsittely mahdollista

Kunnossa Puutteita

Lypsylehmä voidaan lypsää koneellisesti

Kunnossa Puutteita Tilalla ei lypsylehmiä

Ryhmäkarsinassa eläimet voi tarvittaessa rajata erilleen

Kunnossa Puutteita

Sairas-, hoito-, ja poikimakarsina

Perustaso: ELSUa 396/1996 1 § 4 mom., VNa 592/2010 4 § 1 mom.

Kunnossa Puutteita

Vähintään 1 sairas-, hoito- ja poikimakarsina/alkava 20 lypsy- ja emolehmää

Kunnossa Puutteita

Sairas-, hoito- ja poikimakarsinan pinta-ala vähintään 11 m²/eläin

Karsinan pinta-ala _____ eläinmäärä/karsina _____ Karsinan pinta-ala/eläin _____

Kunnossa Puutteita

Makuualue kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä

Kunnossa Puutteita

Tukiehtojen noudattaminen

- Kunnossa
 Puutteita

Vakavuus _____% Laajuus _____% Kesto _____% Leikkaus-% _____(10–100%
%; jos perustason puute 20–100 %)

Toistuvuus Ei toistuva Toistuva (Leikkaus% 2x, enint. 100 %)

Toimenpiteen tukea vähennetään _____%

- Vakava tukiehtojen noudattamatta jättäminen. Tukea ei makseta kyseiseltä sitomuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.
 Pyydettyjen tietojen toimittamatta jättäminen/väärennetyt asiakirjat. Tukea ei makseta kyseiseltä sitomuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Lisätiedot _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- 16 -

NAUTOJEN SAIRAS-, HOITO- JA POIKIMAKARSINAT

Eläimen hoito sairasa-, hoito- ja poikimakarsinassa

Perustaso: L 247/1996 5 § 1 mom., ELSUa 396/1996 4 § 1 mom., 11 §, VNa 592/2010 7 §, 11 § 3 mom.

- Kunnossa Puutteita

Jatkuvasti hyvälaatuista vettä saatavilla

- Kunnossa Puutteita

Mahdollisuus huonetilan tai eläimen lämpimänä pitämiseen

- Kunnossa Puutteita

Karsinasta näköyhteys muihin nautoihin

- Kunnossa Puutteita

Hoidettavan eläimen nopea kiinnittäminen ja turvallinen käsittely mahdollista

- Kunnossa Puutteita

Ryhmäkarsinassa eläimet voi tarvittaessa rajata erilleen

- Kunnossa Puutteita

Sairasa-, hoito-, ja poikimakarsina

Perustaso: ELSUa 396/1996 1 § 4 mom., VNa 592/2010 4 § 1 mom., 7 §

- Kunnossa Puutteita

Vähintään 1 sairaasa-, hoito- ja poikimakarsina/alkava 50 nautaa

- Kunnossa Puutteita

Karsinan pinta-ala

- 2 kk–alle 12 kk naudalla väh. 6 m²

Karsinan pinta-ala _____ eläinmäärä/karsina _____ Karsinan pinta-ala/eläin _____

- yli 12 kk ikäisellä naudalla väh. 10 m²

Karsinan pinta-ala _____ eläinmäärä/karsina _____ Karsinan pinta-ala/eläin _____

- Kunnossa Puutteita

Makuualue kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä. Yli 6 kk naudalla myös rakolattiakarsina, jossa makuualueella rakolattiapehmitteet, kumitetut palkit tai muu vastaava lattiaa pehmentävä rakenne

- Kunnossa Puutteita

- 17 -

Tukiehtojen noudattaminen

Kunnossa

Puutteita

Vakavuus _____ % Laajuus _____ % Kesto _____ % Leikkaus-% _____ (10-100 %; jos perustason puute 20-100 %)

Toistuvuus Ei toistuva Toistuva (Leikkaus% 2x, enint. 100 %)

Toimenpiteen tukea vähennetään _____ %

Vakava tukiehtojen noudattamatta jättäminen. Tukea ei makseta kyseiseltä sitomuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Pyydettyjen tietojen toimittamatta jättäminen/väärennetyt asiakirjat. Tukea ei makseta kyseiseltä sitomuskaudelta eikä valvontaa seuraavana vuonna.

Lisätiedot

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- 18 -

Liite 11. Naseva-terveydenhuoltokäynnin pöytäkirja

Naseva terveydenhuoltokäynti ja -suunnitelma

Tuottajan nimi	Tilatunnus	Pitopaikkatunnus
Lähiosoite	Postinumero ja postitoimipaikka	
Käynnin tehneen eläinlääkärin nimi	Eläinlääkärim numero	Luomukarja ☐

1. Tuotantotiedot ja toimintatavat:

X=Ei koske tilaa 0=Ei arvioitavissa (syy lisätietoihin) 1=Tilanne/Toimintatapa hyvä 2=Tydyttävä 3=Korjattavaa

1. Sairaudet, hoidot ja kuolemat on kirjattu ja arvioitu	1	2. Lypsylehmät merkitään maidon varoaikana	1
3. Maidon jäämät testataan antibioottihoitojen varoajan jälkeen ja testitulos kirjataan	1	4. Utaretulehdusnäytteitä tutkitaan kattavasti	1
5. Tuotannon seuranta on kirjattu ja arvioitu	1	6. Maidon laatu	1
7. Keskituotos tai meijerimaitoa/lehmä	1	8. Maidon pitoisuudet	2
9. Teurasruhoista rasvaluokassa 1	1	10. Kasvu (ks. teurastamon raportit)	x
11. Kuolleisuus	1	12. Vasikkatuotos	1
Lisätiedot			
8. Urean kanssa ollut ongelmia, uusi ruokintasuunnitelma on juuri teon alla ja tilanne on jo korjaantumassa.			

2. Tilalla tehdyn terveydenhuoltokäynnin havainnot

2.1 Eläinten hyvinvointi

X=Ei koske tilaa 0=Ei arvioitavissa (syy lisätietoihin) 1=Tilanne/Toimintatapa hyvä 2=Tydyttävä 3=Korjattavaa

2.1.1 Ruokinta						
	Lypsylehmät	Juottovasikat	Teinivasikat	Hiehot	Sonnit	Emot
1. Eläinten ravitsemustila	1	1	1	1	x	x
2. Veden saatavuus ja virtausten riittävyys	2	1	1	1	x	x
3. Maitojuoman määrä ja antotapa	—	1	—	—	—	—
Lisätiedot						
2. Vesiputkia ollaan uusimassa niin virtaukset paranevat kuppeihin. 3. Tosi hyvä kun on alettu juottaa kolme kertaa päivässä!						
2.1.2 Terveys						
	Lypsylehmät	Juottovasikat	Teinivasikat	Hiehot	Sonnit	Emot
1. Yleiskunto ja terveydentila	1	1	1	1	x	x
2. Eläinryhmän tasaisuus / eläinten ryhmittely	1	1	1	1	x	x
3. Karvapeitteen kunto	1	1	1	1	x	x
4. Utareterveys	2	—	—	1	—	x
5. Sorkkaterveys, ontuminen	1	1	1	1	x	x
6. Iho- ja nivelvaurioita	1	1	1	1	x	x
7. Nupoutus	—	1	—	—	—	—
Lisätiedot						
4. Kroonisiin soluttajiin puututaan ainakin näyte ottamalla, ja umpihoitoja käytetään. 5. Sorkkahoidot kaksi kertaa vuodessa, erittäin hyvä.						
2.1.3 Olosuhteet						
	Lypsylehmät	Juottovasikat	Teinivasikat	Hiehot	Sonnit	Emot
1. Eläinten puhtaus / kuivuus	1	1	1	1	x	x
2. Ilman laatu ja lämpötila	1	1	1	1	x	x
3. Kokonaistila / eläin	1	1	1	1	x	x

4. Makuutila / eläin, eläimet mahtuvat kokonaan / yhtä aikaa makuualueelle	1	1	1	1	x	x
5. Makuualueen mukavuus	1	1	2	1	x	x
6. Poikiminen	2	-	-	2	-	x
7. Liikkumista rajoittavat rakenteet	2	1	1	2	x	x
8. Liukkaus	1	1	1	1	x	x
9. Jaloittelu	1	x	2	2	x	x
10. Laidunnus (lehmät, hiehot yli 6kk)	1	x	x	1	x	x

Lisätiedot

9. Talvijaloittelu on alkamassa toden teolla, seurataan miten vaikuttaa terveyteen! 5. Osalla teinivasikoista ritiläpohja. 6. Poikiminen parsissa.

2.1.4 Käyttäytyminen

	Lypsylehmät	Juottovasikat	Teinivasikat	Hiehot	Sonnit	Emot
1. Eläinryhmän käyttäytyminen keskenään	1	1	1	1	x	x
2. Eläinten suhde ihmiseen	1	1	1	1	x	x
3. Häiriökäyttäytyminen	1	1	1	1	x	x
4. Eläinten käsittely ja käsittelytilat	1	1	1	1	x	x

Lisätiedot

Eläimet ovat rauhallisen ja tyytyväisen oloisia.

2.2 Tarttuvien tautien ennaltaehkäisy

X=Ei koske tilaa 0=Ei arvioitavissa (syy lisätietoihin) 1=Tilanne/Toimintatapa hyvä 2=Tydyttävä 3=Korjattavaa

1. Vierailijoiden käyttöön on varattu suojavaatetus ja -jalkineet.	1	2. Tuontirehut ja rehuaineet on hankittu ETT ry:n positiivisilla mainituilta rehuntoimittajilta tai ne on tutkittu salmonellan varalta.	1
3. Ruokinta- ja rehuhygieniat, kuivitus ja lannan käsittely, rehuvarastojen suojaus ja haittaeläinten torjunta.	1	4. Vasikkakasvatossa, josta myydään vasikoita jatkokasvatukseen, tehdään salmonellatutkimus osastokohtaisesti vuosittain.	x
5. Lypsy- ja emolehmäkarjaan ostetuilla eläimillä on ollut ETT ry:n mallin mukainen terveystodistus.	1	6. Lypsy- ja emolehmäkarjaan ostetut/siirretyt eläimet on tutkittu salmonellan varalta alle 2 kk ennen tilalle siirtoa.	1
7. Tuontieläimet on maahantuotu ETT ry:n ohjeiden mukaisesti.	x	8. Tilalla ei ole BVD-tartuntoja. Mahdolliset tuontieläimien vastaanottajaeläimet on tutkittu BVD-vasta-aineiden varalta ETT ry:n ohjeiden mukaisesti.	1

Lisätiedot

2.3 Tarttuvien tautien esiintyminen

X = Ei koske tilaa 1 = Ei todettu 2 = Epäilty 3 = Todettu

Havainnot kliinisistä oireista viimeisen 12 kk:n aikana	Lypsylehmät	Juottovasikat	Teinivasikat	Hiehot	Sonnit	Emot
1. Kliiniseen salmonellatartuntaan viittaavia oireita	1	1	1	1	x	x
2. Paratuberkuloosiin viittaavia oireita (selittämätöntä kroonista ripulia/laihtumista)	1	-	-	1	x	x
3. Str.agalactiae -utaretulehduksia	1	-	-	1	-	x

X = Ei koske tilaa 1 = Ei todettu 2 = Yksittäisiä tapauksia 3 = Useita

4. Ripulia	1	1	1	1	x	x
5. Luomisia	1	-	-	1	-	x
6. Hengitystietulehduksia	1	1	1	1	x	x
7. Tartunnallisia sorkkatulehduksia	1	1	1	1	x	x
8. Ulko- / sisäloisia	1	1	1	1	x	x
9. Mycoplasma bovisin viittaavia oireita	1	1	1	1	x	x

Kohdat 1-6 ja 9 on tarvittaessa tutkittu ETT ry:n suositusten mukaisesti ja tulokset on toimitettu Nasevaan:

Kyllä Ei, katso lisätiedot

X = Ei koske tilaa 1 = Ei todettu 2 = Epäilty 3 = Todettu

10. Tiläkäynnillä tehdyt havainnot kliinisistä päivilsan oireista Jos epäilty, katsotaan uudestaan 1-2 kk:n kuluessa.	1	1	1	1	x	x
11. Tilan päivilsatilanne edeltävän 3 vuoden ajalta	1	1	1	1	x	x

Päivilsasaneeraus:

Aloitettu Saatettu loppuun ETT ry:n ohjeiden mukaisesti
 Ei saneerattu Saneerattu puutteellisesti

Lisätiedot

3. Kansallisen tason edellyttämät jatkotoimenpiteet:

Ei toimenpiteitä.

4. Terveystuoto-suunnitelma ja keskeisimmät jatkotoimenpiteet:

Tilan yleiskuva on erittäin hyvä. Hedelmällisyys on parantumaan päin. Myös uusi ruokintasuunnitelma toivottavasti tukee hyvää tiinehtyvyyttä, niin että tiinehtymiskaudella energiat riittävät. Kannattaa käyttää hormonihoitoja ajoissa kuten tähänkin asti, jos alkaa näyttää että ei tiinehdy. Utareterveys on ollut haaste. Kesän aikana oli taas tulehduksia puskenemisten seurauksena, nyt viimeisetkin sarvet on sahattava pois että saadaan niiden aiheuttamat tulehduksen kuriin. Kroonisten soluttajien kanssa on tärkeä tietää mikä bakteeri siellä on, aureukset hoidetaan heti, muita voidaan seurata. Tosi hyvä että talvijaloittelu on alkamassa, toivottavasti nyt pystytään ulkoilemaan koko vuosi!

Tilalle on viimeisen terveydenhuoltokäynnin jälkeen tehty viranomaisen toimesta eläinsuojelukäynti, joka on aiheuttanut toimenpiteitä. Mitä:

Tilalle laadittiin lisäksi seuraavat suunnitelmat, jotka eläinlääkäri tallentaa Nasevaan:

Laajempi terveydenhuoltosuunnitelma (esim. ProTerveys)
 Hoito- ja lääkityssuunnitelma tilalla esiintyvien yleisimpien sairauksien varalle

Suunnitelmallinen lääkitys on toteutunut:

Kyllä Ei, katso lisätiedot Ei lääkityssuunnitelmaa

Lääkitykset mietitään tapauskohtaisesti eläinlääkärin kanssa.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin arvioinnissa käytetyt lähteet:

ProTerveys (www.naseva.fi)
 Tilan eläinvirrat (www.naseva.fi)
 Lihantarkastusraportit (www.naseva.fi)
 Hoito- ja lääkitysraportti (www.naseva.fi / Ammu)
 Utaretulehduksitutkimustulokset (www.naseva.fi / meijerin raportit)
 Teurastamon tuontoraportit
 Emolehmätarkkailuraportit
 Olosuhdekartoitus
 ProAgrian verkkopalvelu (esim. sorkkaterveysraportti, kuntoluokitus)

Suosituksien neuvontakäynneistä ja toimenpiteistä seuraavaa terveydenhuoltosuunnitelmaa varten:

Laajempi th-suunnitelma (esim. ProTerveys)
 Hoito- ja lääkityssuunnitelma
 Kuntoluokitus
 Ruokintasuunnitelma
 Olosuhdekartoitus
 Lypsukoneen testaus
 Utareterveyden kartoitus
 Sorkkahoito
 Tiineys- ym. tarkastukset
 Hedelmällisyysneuvonta
 Jalostusneuvonta
 Rehujen analysointi
 Salmonellatutkimus
 Utaretulehdusbakteerimääritys
 Vasikkaripulitutkimus
 Hengitystietulehdustutkimus
 Luomisen syyn selvitys
 Kuolinsyyn selvitys
 Vesinäyte
 Muu toimenpide:

Terveydenhuoltokäynnin päivämäärä:

Seuraava terveydenhuoltokäynti viimeistään:

ProAgrian hankejulkaisut 4
ISSN 2342-8643 (painettu)
ISSN 2342-8651 (verkkojulkaisut)

Julkaisun sisällöstä vastaa ProAgria Etelä-Savo ry. Julkaisu on tuotettu Etelä-Savon maaseutu ICT -hankkeessa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston ja Etelä-Savon ELY-keskuksen rahoituksella

